

KULTTUURIALA

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto

Artesaani, tarpeiston valmistus

Esinesuunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelma,

Opetussuunnitelma 120 ov

1.8.2006

Työelämän neuvottelukunta käsitellyt 10 / 4 2007

Ammattiosaamisen toimikunta hyväksynyt 18 / 4 2007

Johtokunta vahvistanut 7 / 6 2007

SISÄLTÖ

1	KULTTUURIALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA	3
2	KULTTUURIALAN KEHITYSTRENDIT JA PAINOPISTEET	4
3	KAIKILLE ALOILLE YHTEISET PAINOTUKSET JA YDINOSAAMINEN	9
4	KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN.....	12
4.1	Opintojen ajoitus	12
4.2	Opintojen jaksoitus (modulirakenne)	15
4.2.1.1.1	Työssäoppimisen järjestäminen	16
4.3	Arvioinnin toteuttamissuunnitelma	17
4.3.1	Ammattiosaamisen näyttöjen ja muun arvioinnin suhde.....	19
4.3.2	Osaamisen tunnustaminen	19
4.3.3	Todistukset	19
5	PERUSTUTKINNON OPINTOKOKONAISUUDET JA OPINTOJAKSOT	20
5.1	Kaikille yhteiset opinnot 20 ov	20
5.2	Ammatilliset opinnot 90 ov	20
5.2.1	Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot	20
5.2.1.1	Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen 10 ov	20
5.2.2	Koulutusohjelmittain eriytyvät ammatilliset opinnot 80ov.....	22
5.2.2.1	ESINESUUNNITTELUN JA VALMISTUKSEN KOULUTUSOHJELMA	22
5.2.2.1.1	Perinteen taitaminen 5 ov.....	24
5.2.2.1.2	Esinevalmistuksen suunnittelu 5 ov.....	25
5.2.2.1.3	Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot 20 ov	27
5.2.2.1.4	Tuotteen suunnittelu ja valmistus 10 ov	30
5.2.2.1.5	Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus 10 ov.....	31
5.2.2.1.6	Tilaustöiden valmistus 10 ov	33
5.2.2.1.7	Tuotekehittely ja valmistus 10 ov.....	34
5.2.2.1.8	Kädentaidot ja valmistus 10 ov.....	36
5.2.2.1.9	Näyttöjen toteuttamissuunnitelma	37
5.2.2.1.10	Näyttö 1	38
5.2.2.1.11	Näyttö 2	39
5.2.2.1.12	Näyttö 3	40
5.2.2.1.13	Näyttö 4	41
5.2.2.1.14	Näyttö 5	44
5.3	Syventävät ammatilliset opinnot 10 ov	57
6	MUUT OPINTOJEN SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT.....	57
6.1	Opinto-ohjaus.....	57
6.2	Opinnäytetyö.....	58
6.3	Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.....	58

1 KULTTUURIALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA

Nykyinen kulttuurialan koulutus sisältää ammatillisia valmiuksia laidasta laitaan. Toisen asteen kulttuurialojen koulutukselle on ennen ollut leimallista perinteisten työtapojen ylläpito ja ammattitaidon siirto edelleen. Viimeisten vuosikymmenten aikana koko kulttuurialan koulutus on kuitenkin kasvanut voimakkaasti ja samalla kulttuurin ja kulttuurituotannon kenttä on muuttunut. Perinteisen käsityön, taiteiden ja viestinnän rinnalle on tullut uusia perustutkintoja ja koulutusohjelmia. Työn ja ammatin harjoittaminen ovat käyneet läpi murroksen, joka on poistanut alalta paljon perinteistä mutta myös tuonut tilalle uusia toiminta-alueita ja -tapoja

Kulttuurialan aineitten opettamisessa olennaisin asia on lähestymistapa ammattiin. Tämä asia yhdistää toisistaan erillään olevat ammatit, kuten esimerkiksi sirkustaitelijan ja kultasepän. Jokainen ammatinharjoittaja toteuttaa omaa ammatillista taitoaan mutta samalla myös omaa kansallista kulttuuritaustaansa. Kulttuuri ei kuitenkaan ole staattista vaan dynaaminen uudistumisen prosessi.

Koulutusohjelmasta tai –tasosta riippumatta kaikille kulttuurialoja opiskeleville on sisällytetty opintoihin laajasti kulttuurin niin materiaalista, teknistä kuin teoreettista tuntemusta. Päämääränä on saada opiskelija sisäistämään sekä perinteitä vaaliva ammattiosaaminen että kulloisenkin ajan luomat uudet vaatimukset. Materiaalisen ja henkisen kulttuurin tuntemuksen kautta muovautuu myös ammatillinen tietämys ja näkemys kuin myös vahva ammatti-identiteetti. Kulttuurialoilla opiskelevan on ymmärrettävä ammatinsa osaksi laajempaa länsimaista henkisen ja aineellisen kulttuurin kehitystä.

Kulttuurialan koulutuksessa onkin pitkälti kyse kokonaisvaltaisesta oman ammattialan lähestymistavasta, ei vain yksiselitteisestä, yksittäisestä ammattitaidon osaamisalueesta. Perustutkintoihin valmistavan kulttuurikoulutuksen keskeisiä alueita on edelleen perinteisten taitojen ylläpito mutta myös sopeutuminen uusiin muutoksiin tai peräti uuden tuottaminen. Kulttuurialankoulutuksessa pyritäänkin antamaan valmiudet tuottaa *ammattillisesti* luovia ratkaisuja. Pienelle osalle kulttuurialan koulutettavista ainoakertaisen sisällön tuottaminen on ammattiosaamisen ydin, suurimalle osalle ammatillinen luovuus tarkoittaa parhaimmillaan mahdollisuutta

tarjota asiakkaalle yksilöllisiä, jopa yksittäisiä, muuttuvat tilanteet huomioonottavia räätälöityjä ratkaisuja. Käytännössä opiskelijan on pystyttävä valmistamaan ammattialansa tuotteita kokonaisprosessina alusta loppuun. Opiskelijan on ymmärrettävä niin työntekijänä kuin mahdollisena suunnittelijana ammattiin sisältyvä eettisyys, esteettisyys, perinteet sekä työtapojen ja työnjäljen laadukkuus.

2 KULTTUURIALAN KEHITYSTRENDIT JA PAINOPISTEET

Koulutus ja työllisyys

Opetushallitus on ennakoanut ammatillisen koulutuksen tarpeen vuosiksi 2006-2010. Koulutusaloittain tarkasteltuna lisästarvetta on tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali- ja terveysalan koulutusaloilla, joiden määrä ja suhteellinen osuus kasvaisivat selvästi nykyisestä. Sen sijaan luonnonvara-alan, kaupan ja hallinnon alan, matkailu-, ravitsemis- ja talousalan, kulttuurialan sekä humanistisen ja opetusalan koulutustarpeet pienenisivät ennusteen mukaan sekä määrällisesti että suhteellisesti.

Kulttuuriala on ollut pitkään yksi suosituimmista koulutusaloista. Lisääntynyt koulutus on kuitenkin saanut monet tahot huolestumaan alan työllisyydestä. Kulttuurialan koulutuksesta valmistuneiden työttömyys onkin keskimääräistä korkeampaa. Viimeksi 2006 joulukuussa uutisoitiin erityisesti taiteen ja viestinnän alan ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden työllistyvän huonosti. Lähihoitajille ja metalliosajille riittäisi taas töitä enemmänkin. Länsi-Suomen lääninhallituksen tekemä selvitys perustui tilastokeskuksen tietoihin, jonka mukaan neljässä vuodessa valmistuneista kulttuurialan opiskelijoista 20 prosenttia oli työttömänä vuoden 2004 lopussa. Sosiaali- ja terveysalalla sama luku oli vain 10 prosenttia.

Edellisen kaltaisissa vertailutilanteissa harvoin tuodaan kuitenkaan esille kulttuurialan ammattikentän laajuutta ja moniammatillisuutta. Työllisyys eri aloilla saattaa vaihdella voimakkaasti.

Kulttuurialan koulutus kasvoi 1990-luvulla määrällisesti erityisen paljon ammatillisessa peruskoulutuksessa. Opetusministeriö muutti vuonna 2003 alan peruskoulutuksen laajentamisen luvanvaraiseksi. Tavoitekeskusteluissa on sovittu, ettei ammattikorkeakoulujenkaan kulttuurialan koulutusta laajenneta nykyisestä.

Aloittajatarve ammatillisessa peruskoulutuksessa vähenee laskelmien mukaan hieman alle puoleen nykyisestä ja ammattikorkeakoulutuksessa noin kolmanneksen. Tämä johtuu työelämässä olevien tutkinnon suorittaneiden keskimääräistä nuoremasta iästä ja poistuman vähäisyydestä sekä alan koulutuksen tehostamistavoitteista. Yliopistojen nykyinen aloittajamäärä vastaa kokonaisuutena laskelmien tuloksia.

Kulttuurialan koulutuksen aloittaneiden nuorten määrä ja laskennallinen aloittajatarve

Koulutusaste	Aloittaneet 2000-2002, keskiarvo	Peruskehitys Aloittajatarve 2006-2010	Tavoitekehitys Aloittajatarve 2006-2010
Peruskoulutus	3 490	1 490	1 490
Ammattikorkeakoulu	2 000	1 230	1 290
Yliopisto	520	490	510
Yhteensä	6 010	3 210	3 290

Käsi- ja taideteollisuusalan ammatillisen peruskoulutuksen laskennallinen aloittajatarve putoaisi ennusteiden mukaan alle puoleen nykyisestä.

Koulutustarpeiden määrällinen lasku perustuu poistuman vähäisyyteen, työttömän työvoiman tarjontaan ja tavoitteellisiin tehokkuustekijöihin.

Ammattikorkeakoulutuksessa on myös tehostamistarpeita, mutta ennakoitujen aloittajamäärät vastaavat kuitenkin nykytilannetta. Alan ammatillisen perustutkinnon ja ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet sijoittuvat osittain samoihin ammatteihin ja työtehtäviin kuin tekniikan ja liikenteen sekä kaupan ja hallinnon alojen koulutuksesta valmistuneet, joten näiden koulutusalojen aloittajatarpeita tulee tarkastella myös kokonaisuutena.

Viestintä- ja kuvataidealan koulutus on viime vuosina kasvanut määrällisesti voimakkaimmin kulttuurialan koulutuksista. Suurinta kasvu on ollut ammatillisessa peruskoulutuksessa, jossa koulutusrakenteeseen on lisätty kuvallisen ilmaisun perustutkinto. Viestintäalan koulutustarvetta vähentävät poistuman pienuus ja keskimääräistä suurempi työttömyys. Ammattikorkeakoulutuksessa nykyistä selvästi pienempi aloittajatarve pohjautuu ennen muuta koulutuksen tavoitteellisiin

Artesaani, tarpeiston valmistus
ESTAN06AKU/BKU

tehokkuuslukuihin. Opetusministeriön ESR-hankkeen ”Viestintäalan ammattikuvat ja koulutustarpeet” arviointitulosten jälkeen saadaan lisätietoa siitä, voitaisiinko eri koulutusasteiden koulutusta vähentää ja suunnata nykyistä enemmän alueellisten työvoimatarpeiden mukaan.

Musiikkialan ammatillisen peruskoulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen laskennallinen aloittajatarve olisi vajaa kolmasosa nykyisestä määrästä.

Vähennystarvetta on erityisesti peruskoulutuksessa. Alan erityispiirteenä on portaittainen eteneminen musiikin perusopetuksesta ammatilliseen koulutukseen, keskeyttäminen ja musiikkiopintojen jatkaminen ylemmillä koulutusasteilla. Tällöin kaikille koulutusaloille asetetut yhtenäiset tehokkuustavoitteet leikkaavat erityisen jyrkästi musiikkialan koulutuksen aloittajamääriä. Myös työvoiman poistuma on ennakointikaudella poikkeuksellisen pientä. Musiikkialan uudistetun koulutusrakenteen vaikutuksia suhteessa työelämän tarpeisiin ei ole vielä ollut mahdollista seurata, joten on perusteltua arvioida eri koulutusasteiden opetusta ja oppimistuloksia ennen kuin koulutusmääriä vähennetään.

Sirkusalan ammatillinen koulutus on kehityksen alla. Perustutkinnon voi nykyisin suorittaa koulutuskeskus Salpauksessa ja ylemmän tutkinnon Turun ammattikorkeakoulussa. Sirkusalan asiantuntijoista koottu konsortio miettii parhaillaan alan koulutusta, tasoa että tulevaisuudennäkymiä.

Yhteiskunnalliset trendit

2000-luvulla kulttuuri ja luovuus ovat olleet yhteiskunnallisen keskustelun keskiössä. Samanaikaisesti kulttuurikoulutuksen määrällisen keskustelun kanssa on yleisellä yhteiskunnallisella tasolla on puhuttu kulttuuriteollisuudesta, luovuudesta, luovasta taloudesta ja kulttuuriosaamisesta. Käsitteitä on pyritty purkamaan ja konkretisoimaan.

Luova talous -käsitteen kiivain puolestapuhuja on ollut tulevaisuuden tutkimuksen professori Markku Wilenius. Kulttuuriosaamisen alueita ovat Wileniuksen mukaan kyky kehittää kulttuurista pääomaa lisääviä tuotteita, kyky lukea vieraita kulttuureja ja erilaisia tapoja eli kulttuurinen lukutaito sekä uudenlaisen organisaatiokulttuurin

synnyttäminen. *”Meillä puhutaan paljon vain kulttuuripalveluista, joita käydään nauttimassa. Kulttuurilla voisi olla nautintoa vahvempi rooli: se voitaisiin liittää kaikkeen uuden aikaansaattamiseen. Kulttuuria voisi olla innovatiivisuuden keskeisessä virrassa oleminen”*, Wilenius on tähdentänyt. Kaikki tämä keskustelu on heijastunut ja tulee heijastumaan myös koulutustasolle, päämääriin ja uudelleen arviointeihin.

Vuonna 2003-04 opetusministeriön kulttuurialan strategiassa luova talous nostettiin yhdeksi Suomen tulevaisuuden menestystekijäksi. Luovan talouden merkityksen on arvioitu yhä kasvavan ja erityisesti kulttuuriviennillä pyritään vahvistamaan Suomi-brändiä maailmalla, lisäämään vientituloja ja kulttuurialan työllistymismahdollisuuksia. Lisäksi kulttuuripalveluiden ja taiteen kansantaloudellista merkitystä on ryhdytty analysoimaan tilastollisin menetelmin.

Asia on konkretisoitunut lisäksi pääministeri Matti Vanhasen hallituksen toimeksiannossa koko maata kattavasta luovuusstrategiasta. Varsinainen strategiatyö käynnistyi valmisteluvaiheen jälkeen vuoden 2005 alusta ja työ luovutettiin vuoden 2006 lokakuussa. Strategiatyö koostuu kolmesta osiosta: luova ihminen, luovat ympäristöt ja luova talous. Nämä kolme osatyöryhmää tuottavat näkemyksensä luovuuden edistämisen tarpeista ja mahdollisuuksista.

Luovuusstrategiatyön kokonaisuuden suurena yhteiskunnallisena tavoitteena oli kiinnittää yhteiskunnan eri toimijoiden huomio luovuuden kasvavaan merkitykseen yksilöiden, yhteisöjen ja koko yhteiskunnan hyvinvoinnissa ja menestyksessä. Tavoitteena oli löytää keinot lisätä eri toimijoiden edellytyksiä luovuuteen liittyvien yksilöllisten ja yhteisöllisten voimavarojen käytölle sekä etsiä tasapainoa luovuuteen liittyvien yhteiskunnan kehittämismahdollisuuksien ja kasvavien kilpailu- ja tehokkuusvaatimusten välillä nopeasti muuttuvassa maailmassa. Tässä suhteessakin luovuusstrategiatyö liittyi olennaisesti keskeisiin käynnissä oleviin suomalaisen yhteiskunnan rakenteiden uudistusprosesseihin. Luovuusstrategiatyön puheenjohtaja Tuula Arkion sanoin: *”Vaikka taloudellinen kasvu on tärkeä tavoite, on samalla pidettävä mielessä, että kaikki ei ole mitattavissa rahassa. Yhteiskunnan uudistuminen, kansallinen identiteetti tai ihmisten hyvä elämä koko elinkaaren ajan ovat paljon monimutkaisempia prosesseja. Luovuudella on näissä kaikissa tärkeä*

merkityksensä. Suomi ei ole suinkaan yksin etsiessään luovuudesta ja osaamisesta nousevaa kilpailukykyä. Samanlaista pohdintaa harjoitetaan lähes kaikissa OECD-maissa. EU:n Lissabonin strategian ydin on kehittää Euroopasta maailman johtava tietoon ja osaamiseen perustuva talousalue. Periaatteellinen tilanteen määrittely on kaikkialla hyvin samantapainen. Varsinkin EU:ta ja sen jäsenvaltioita on usein kritisoitu, ei hyvien strategioiden, vaan toiminnan puutteesta. Työryhmä korostaa sitä, että valmistuttuaan luovuusstrategia tulee muuttaa käytännön toiminnaksi mahdollisimman pian. Luovan talouden haasteeseen ja mahdollisuuteen vastaaminen ei onnistu nykyisiä rakenteita ja toimintatapoja muuttamatta. Huomispäivän Suomessa tarvitaan ilmapiiri, joka kannustaa riskinottoon ja luovuuteen. Tähän tarvitaan uutta avointa ja suvaitsevaa asennetta ja uudenlaista verkostoitumista ja yhteistyön muotoja. Julkisen sektorin ja yritysten luovuuden kehittämisen avaimet eivät myöskään poikkea toisistaan.”

Alueelliset painopisteet

Valtakunnallisesti kulttuurialalla on opetuspaikkojen vähentämispaineita. Erityisesti ne kohdistuvat toisen asteen opetukseen. Lahden ja Päijät-Hämeen alueen asema tietyillä kulttuuriammattien aloilla on kuitenkin vahva niin historiallisessa, määrällisessä kuin laadullisessakin suhteessa. Koulutusohjelmakohtaisia tarkennuksia joudutaan tekemään, mutta yleisesti ottaen kulttuurialankoulutuksella on merkittävä asemansa alueen kehityksessä. Lisäksi Koulutuskeskus Salpauksen kulttuurialan ammateissa on jo nyt aloja, joihin ei ole perustutkintokoulutusta muualla Suomessa.

Päijät-Hämeen maakuntastrategiassa ja Lahden kaupungin omissa visioissa kulttuurialoista erityisesti muotoilu on yksi painotusalueita. Tiedonannossa vuodelta 2005 ilmoitetaan Lahden kaupungin ja Muotoportin aloittamasta Suomen mittakaavassa merkittävästä muotoilustrategisesta hankkeesta, joka ensimmäistä kertaa kytkee järjestelmällisesti yhteen kaupunkikuvan ja kaupungin palveluiden muotoilulliset kehitystarpeet sekä kansalliset muotoiluresurssit. Lahden kaupungille luotavan muotoilustrategian ilmoitetaan olevan osa pidemmän tähtäimen prosessia. Tämän strategian myötä myös Päijät-Hämeen toisen asteen kulttuurikoulutukseen panostaminen on perusteltua, sillä Lahdessa on Suomen yksi kulttuurialan

tärkeimmistä ja tasokkaimmista korkea-asteen oppilaitoksista, Lahden ammattikorkeakoulun muotoilun laitos Muotoiluinstituutti. Tulevaisuudessa ammatillinen yhteistyö ja jatko-opintomahdollisuudet todennäköisesti vielä paranevat, sillä Muotoiluinstituutti solmi vuonna 2006 Taideteollisen korkeakoulun kanssa yliopistotasoisien yhteistyön mahdollistavan sopimuksen.

3 KAIKILLE ALOILLE YHTEISET PAINOTUKSET JA YDINOSAAMINEN

(Alla oleva teksti on Salpauksen yhteisestä osasta ja vaatii alakohtaista painotusta. Tekstiä kirjoittamaan pyydetään Kumpulaisen Karia)

Yhteiset painotukset

Koulutuksen tulee tuottaa valmiuksia, jotka lisäävät kaikilla aloilla tarvittavaa ammattisivistystä ja kansalaisvalmiuksia ja joiden avulla opiskelijat pystyvät seuraamaan yhteiskunnassa ja työelämässä tapahtuvia muutoksia ja toimimaan muuttuvissa oloissa. Koulutuksen tulee antaa opiskelijoille valmiuksia

- kansainvälisyyteen
- kestävän kehityksen edistämiseen
- teknologian ja tietotekniikan hyödyntämiseen
- yrittäjyyteen
- laadukkaaseen ja asiakaslähtöiseen toimintaan
- kuluttajaosaamiseen
- työsuojelusta ja terveydestä huolehtimiseen.

Kansainvälisyyteen kasvun tavoitteena tulee olla, että opiskelija tulee toimeen monikulttuurisessa ympäristössä ja on suvaitsevainen ja kielitaitoinen voidakseen osallistua opiskelijavaihtoon ja sijoittua kansainvälistyville työmarkkinoille.

Kestävän kehityksen edistämisen tavoitteena tulee olla, että opiskelija tuntee kestävän kehityksen periaatteet ja motivoituu toimimaan niiden puolesta opiskelussa, työssä ja kansalaisena. Hän tuntee ympäristömyönteiset työ- ja toimintatavat ja toimii niiden mukaisesti sekä erityisesti tunnistaa tavanomaiset ongelmajätteet ja hallitsee niiden käsittelyn. Hän arvostaa luonnon monimuotoisuutta ja ymmärtää kestävän

kehityksen taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia ulottuvuuksia sekä osaa toimia niiden puolesta.

Teknologian ja tietotekniikan hyödyntämisen kehittämiseksi tavoitteena tulee olla, että opiskelijalla on tietoyhteiskunnassa tarvittavat perusvalmiudet sekä edellytykset tieto- ja viestintätekniikan sekä teknologian monipuoliselle hyödyntämiselle työssä ja kansalaisena. Opiskelija ymmärtää teknologian kehityksen vaikutuksia omaan alaansa ja sen tulevaisuuteen ja osaa soveltaa uutta tekniikkaa työssään.

Yrittäjyyden kehittymisen tavoitteena tulee olla, että opiskelijasta kehittyy oma-aloitteinen, tunnollinen, rohkea, kekseliäs ja työtään arvostava työntekijä ja ammatinharjoittaja sekä yrittäjä.

Laadukkaaseen ja asiakaslähtöiseen toimintaan kehittymisen tavoitteena tulee olla, että opiskelija osaa ammattialalla tarvittavat ja yleisimmin käytössä olevat laadunhallinnan menetelmät. Hän osaa ottaa huomioon asiakkaiden odotukset ja yksilölliset tarpeet sekä hallita erilaiset asiakaspalvelutilanteet. Kuluttajaosaamisen tavoitteena tulee olla, että opiskelija osaa ottaa huomioon kuluttajalainsäädännön velvoitteet ja osaa toimia työssä ja kansalaisena kuluttajien oikeuksien, velvollisuuksien ja vastuun mukaisesti.

Opiskelijan tulee osata toimia kuluttajana ja työntekijänä kansantaloutta edistävästi. Työsuojelusta ja terveydestä huolehtimisen tavoitteena tulee olla, että opiskelija osaa alansa työsuojelumääräykset ja -ohjeet ja noudattaa niitä. Hän osaa arvostaa turvallista, terveellistä ja viihtyisää työympäristöä ja kehittää sitä. Hän osaa tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä suojautua niiltä ja torjua niitä. Hän osaa suunnitella itselleen ergonomisesti terveellisen työympäristön. Hän osaa pitää huolta omasta terveydestään ja ylläpitää työ- ja toimintakykyään.

Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen

Koulutuksen tavoitteena tulee olla, että opiskelijalle kehittyy seuraavia kaikilla aloilla tarvittavia valmiuksia:

- oppimistaidot
- ongelmanratkaisutaidot
- vuorovaikutus- ja viestintätaidot

- yhteistyötaidot
- eettiset ja esteettiset taidot.

Oppimistaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiudet elinikäiseen oppimiseen ja halun itsensä kehittämiseen. Opiskelijan on saatava valmiudet arvioida omaa oppimistaan ja osaamistaan sekä suunnitella opiskeluaan. Hänen on saatava valmiudet hankkia, jäsentää ja arvioida tietoa sekä soveltaa aiemmin opittua muuttuvissa tilanteissa.

Ongelmanratkaisutaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiuksia toimia työssään ja ongelmallisissa tilanteissa joustavasti, innovatiivisesti ja uutta luovasti. Vuorovaikutus- ja viestintätaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiuksia selviytyä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa työelämässä. Opiskelijan on saatava valmiudet selvittää neuvottelutilanteista ja käyttää suullista ja kirjallista viestintää sekä tietotekniikkaa erilaisissa vuorovaikutus- ja viestintätilanteissa.

Yhteistyötaitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle valmiudet toimia erilaisten ihmisten kanssa ja tiimin jäsenenä sekä olla joustava ihmissuhteissa ja ottaa huomioon toiset ihmiset. Hänen tulee osata tunnistaa omia ja toisten tunnetiloja ja ottaa niitä rakentavasti huomioon toiminnassaan.

Eettisten ja esteettisten taitojen kehittymiseksi koulutuksen tulee tuottaa opiskelijalle sellaiset valmiudet, että hän osaa käsitellä ja ratkaista eettisiä ongelmia sekä tiedostaa omat arvonsa ja kulttuuriin pohjautuvia kauneusarvoja ja ottaa ne huomioon toiminnassaan. Hän osaa toimia vastuullisesti, oikeudenmukaisesti ja tehtyjen sopimusten mukaisesti. Hän osaa noudattaa työssään ammattietiikkaa, kuten asiakkaita koskevaa vaitiolovelvollisuutta, tietosuojaa ja kuluttajansuojasäädöksiä.

4 KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN

KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINTO	120 ov
YHTEISET OPINNOT	20 ov
Pakolliset opintokokonaisuudet 1-8	16 ov
Valinnaiset opintokokonaisuudet 1-15	4 ov
AMMATILLISET OPINNOT	90 ov
Opintoihin sisältyy työssäoppimista vähintään 20 ov	
TUTKINNON YHTEISET AMMATILLISET OPINNOT Opintokokonaisuus 1	10 ov
KOULUTUSOHJELMITTAIN ERIYTYVÄT AMMATILLISET OPINNOT	80 ov
ESINESUUNNITTELUN JA -VALMISTUKSEN KOULUTUSOHJELMA	
Pakolliset opinnot	50 ov
Opintokokonaisuudet 2-6	
Valinnaiset opinnot	30 ov
Opintokokonaisuudet 17-27	
TEKSTIILIN JA VAATETUKSEN SUUNNITTELUN JA VALMISTUKSEN KOULUTUSOHJELMA	
Pakolliset opinnot	50 ov
Opintokokonaisuudet 7-11	
Valinnaiset opinnot	30 ov
Opintokokonaisuudet 17-27	
YMPÄRISTÖN SUUNNITTELUN JA RAKENTAMISEN KOULUTUSOHJELMA	
Pakolliset opinnot	50 ov
Opintokokonaisuudet 12-16	
Valinnaiset opinnot	30 ov
Opintokokonaisuudet 17-27	
VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT	10 ov

Opintoihin sisältyy opinto-ohjausta vähintään 1,5 ov ja vähintään 2 ov:n opinnäytetyö. Opintoviikko on 40 tuntia opiskelijan työtä.

4.1 Opintojen ajoitus

2006

KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINTO,
ARTESAANI, TARPEISTON VALMISTUS

120 ov

ESINESUUNNITTELUN JA VALMISTUKSEN KOULUTUSOHJELMA

Ammatilliset opinnot	90 ov	Yhteiset opinnot	20 ov
Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen	10 ov	€dinkieli	4 ov
Perinteen taitaminen	5 ov	Ruotsi	1 ov
Esinevalmistuksen suunnittelu	5 ov	Englanti	2 ov
Tuotteen tekninen valmistus ja k dentaidot	20 ov	Matematiikka	3 ov
Tuotteen suunnittelu ja valmistus	10 ov	Fysiikka ja kemia	2 ov
Tuotteen asiakasl ht inen valmistus	10 ov	Yhteiskunta-, yritys- ja ty el m tieto	1 ov
Tilaust iden valmistus	10 ov	Terveystieto	1 ov
Tuotekehittely ja valmistus	10 ov	Liikunta	1 ov
K dentaidot ja valmistus	10 ov	Taide ja kulttuuri	1 ov
		Valinnaiset opinnot	4 ov
Syvent v t ammatilliset opinnot	10 ov		

Opintojen eteneminen

Moduuli 1 TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 1	Moduuli 2 TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 2	Moduuli 3 TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 3	Moduuli 4 TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 4	Moduuli 5 TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 5
Moduuli 6 TARPEISTON VALMISTUKSEEN HARJAANTUMINEN TY...SS€OPPIEN	Moduuli 7 TARPEISTON VALMISTUKSEN ASIAKASTY...	Moduuli 8 TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 6	Moduuli 9 YHTEISET OPINNOT 1	Moduuli 10 SYVENT€V€T AMMATILLISET OPINNOT 1
Moduuli 11 SYVENT€V€T AMMATILLISET OPINNOT 2	Moduuli 12 YHTEISET OPINNOT 2	Moduuli 13 YHTEISET OPINNOT 3	Moduuli 14 TARPEISTON VALMISTUKSEN OPINN€TETY...	Moduuli 15 TARPEISTON VALMISTUKSEEN ERIKOISTUMINEN TY...SS€OPPIEN

Artesaani, tarpeiston valmistus
ESTAN06AKU/BKU

Opintojen eteneminen

Ylioppilastutkinnon tai ammatillisen perustutkinnon pohjalta

Hyv ksiluettu: Yhteiset opinnot 20 ov

<i>Moduuli 1</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 1	<i>Moduuli 2</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 2	<i>Moduuli 3</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 3	<i>Moduuli 4</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 4	<i>Moduuli 5</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 5
<i>Moduuli 6</i> TARPEISTON VALMISTUKSEEN HARJAANTUMINEN TY...SS&OPPIEN	<i>Moduuli 7</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN ASIAKASTY...	<i>Moduuli 8</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 6	<i>Moduuli 14</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN OPINNE&TETY...	<i>Moduuli 10</i> SYVENT&ET AMMATILLISET OPINNOT 1
<i>Moduuli 11</i> SYVENT&ET AMMATILLISET OPINNOT 2	<i>Moduuli 15</i> TARPEISTON VALMISTUKSEEN ERIKOISTUMINEN TY...SS&OPPIEN	<i>Moduuli 16</i> SYVENT&ET AMMATILLISET OPINNOT 3		

Opintojen eteneminen

Ylioppilastutkinnon tai ammatillisen perustutkinnon pohjalta

Hyv ksiluettu: Ammatilliset opinnot 10 ov
K dentaidot ja valmistus
Yhteiset opinnot 20 ov
Syvent. ammatill. opinnot 1 10 ov

<i>Moduuli 1</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 1	<i>Moduuli 2</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 2	<i>Moduuli 3</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 3	<i>Moduuli 4</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 4	<i>Moduuli 5</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 5
<i>Moduuli 6</i> TARPEISTON VALMISTUKSEEN HARJAANTUMINEN TY...SS&OPPIEN	<i>Moduuli 7</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN ASIAKASTY...	<i>Moduuli 8</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 6	<i>Moduuli 14</i> TARPEISTON VALMISTUKSEN OPINNE&TETY...	<i>Moduuli 15</i> TARPEISTON VALMISTUKSEEN ERIKOISTUMINEN TY...SS&OPPIEN

4.2 Opintojen jaksotus (modulirakenne)

TAA06

TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 1 *Moduuli 1*

Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen	
Kansatiede	1 ov
Portfolio	1 ov
Tuotteen tekninen valmistus ja k dentaidot	
Opiskeluvalmiudet	1 ov
Tietotekniikan perusteet	1 ov
Esinevalmistuksen suunnittelu	
Tuotesuunnittelun perusteet	1 ov
Tuotteen suunnittelu ja valmistus	
Nuket	3 ov

TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 2 *Moduuli 2*

Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen	
Tyylihistoria	1 ov
Kuvallinen ilmaisu	1 ov
Tuotteen tekninen valmistus ja k dentaidot	
Muotittu t	3 ov
Puutu t	2 ov
Tuotteen asiakas l ht inen valmistus	
Yritystoiminnan perusteet	1 ov

TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 3 *Moduuli 3*

Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen	
K si- ja taideteollisuuden historia	1 ov
Tuotteen tekninen valmistus ja k dentaidot	
Metallity t	2 ov
Tuotteen suunnittelu ja valmistus	
Naamiot	2 ov
Perinteen taitaminen	
Kattaukset	3 ov

TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 4 *Moduuli 4*

Tuotteen tekninen valmistus ja k dentaidot	
Pintak sittely	2 ov
Tietotekniikka, kuvank sittely	1 ov
Tekstiility t	4 ov
Esinevalmistuksen suunnittelu	
Tuotesuunnittelu	1 ov

TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 5 *Moduuli 5*

Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen	
Taidehistoria	1 ov
Plastinen sommittelu	2 ov
V rioppi	1 ov
Esitystekniikka	1 ov
Perinteen taitaminen	
Patsaat	2 ov
Tuotteen asiakas l ht inen valmistus	
Yritystoimintaan tutustuminen	1 ov

TARPEISTON VALMISTUKSEEN HARJAANTUMINEN TY...SSØPPIEN *Moduuli 6*

Tuotteen asiakas l ht inen valmistus	
Tarpeiston valmistukseen harjaantum. 1	8 ov

TARPEISTON VALMISTUKSEN ASIAKASTY... *Moduuli 7*

Tuotteen tekninen valmistus ja k dentaidot	
Tarpeiston valmistukseen harjaantuminen 2	4 ov
Esinevalmistuksen suunnittelu	
Tuotesuunnittelu	1 ov
Tilaut iden valmistus	
Tilausty projekti	3 ov

TARPEISTON VALMISTUKSEN PERUSTEET 6 *Moduuli 8*

Tilaut iden valmistus	
Tilausty projekti	2 ov
Esinevalmistuksen suunnittelu	
Tuotesuunnittelu	1 ov
Tuotteen suunnittelu ja valmistus	
Mekaaninen tarpeistotuote	5 ov

YHTEISET OPINNOT 1 *Moduuli 9*

Äidinkieli		
Äidinkieli 1		1 ov
Äidinkieli 2		1 ov
Englanti		
Englanti 1		1 ov
Matematiikka		
Matematiikka 1		1 ov
Fysiikka ja kemia		
Fysiikka 1		1 ov
Liikunta		
Liikunta 1		1 ov
Valinnaiset opinnot		2 ov

SYVENTÄVÄT AMMATILLISET OPINNOT 2 *Moduuli 11*

Syventävien ammatilliset opinnot		8 ov
---	--	------

YHTEISET OPINNOT 3 *Moduuli 13*

Äidinkieli		
Äidinkieli 4		1 ov
Englanti		
Englanti 2		1 ov
Fysiikka ja kemia		
Kemia 1		1 ov
Terveystieto		
Terveystieto		1 ov
Käsitaidot ja valmistus		2 ov
Syventävien ammatilliset opinnot		2 ov

TARPEISTON VALMISTUKSEN ERIKOISTUMINEN TYÖSSÄOPPIMISEN *Moduuli 15*

Tilaustaidon valmistus		
Tarpeiston valmistukseen erikoistum. 1		5 ov
Tuotekehittäminen ja valmistus		
Tarpeiston valmistukseen erikoistum. 2		3 ov

SYVENTÄVÄT AMMATILLISET OPINNOT 1 *Moduuli 10*

Käsitaidot ja valmistus		
Asusteiden muokkaus		8 ov

YHTEISET OPINNOT 2 *Moduuli 12*

Äidinkieli		
Äidinkieli 3		1 ov
Ruotsi		
Ruotsi 1		1 ov
Matematiikka		
Matematiikka 2		1 ov
Matematiikka 3		1 ov
Yhteiskunta-, yritys- ja työelämäntieto		
Yhteiskunta-, yritys- ja työelämäntieto		1 ov
Taide ja kulttuuri		
Taide ja kulttuuri		1 ov
Valinnaiset opinnot		2 ov

TARPEISTON VALMISTUKSEN OPINNOITETUT *Moduuli 14*

Tuotekehittäminen ja valmistus		
Opinnoitettujen suunnittelu ja valmistus		5 ov
Opinnoitettujen kuvall., kirjall. ja suull. esitt.		2 ov
Opinnoitettujen suunnittelu		1 ov

SYVENTÄVÄT AMMATILLISET OPINNOT 3 *Moduuli 16*

Käsitaidot ja valmistus		
Fantasia asut, siivet		2 ov
Syventävien ammatilliset opinnot		2 ov

4.2.1.1.1 Työssäoppimisen järjestäminen

Opintoihin sisältyy 20 opintoviikkoa työssäoppimista. Työssäoppiminen toteutetaan seuraavasti:

Katso 4.1 opintojen ajoitus

Työssäoppiminen on tavoitteellista ja ohjattua opiskelua. Opetussuunnitelmaan on merkitty opintojaksojen sisältöjä, joihin sisältyy työssäoppimista. Työssäoppimisen suunnitelma ja täsmennetyt tavoitteet liitetään opiskelijoiden henkilökohtaisiin opiskelusuunnitelmiin.

4.3 Arvioinnin toteuttamissuunnitelma

TAA06

TARPEISTON VALMISTUS

			2006 -2007					2007 -2008					2008 - 2009				
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
AMMATILLISET OPINNOT 90 ov																	
Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen 10 ov							N1										
Värioppi	1ov	M2					1										
Plastinen sommittelu	2ov	M2					2										
Kuvallinen ilmaisu	1ov	M2		1													
Esitystekniikka	1ov	M2					1										
Portfolio	1ov	M1	M2	1													
Taidehistoria	1ov	M1					1										
Kansatiede	1ov	M1		1													
Tyylhistoria	1ov	M1		1													
Käsi- ja taideollis. historia	1ov	M1			1												
Perinteen taitaminen 5 ov							N1										
Kattaukset	3ov	M5			3												
Patsaat	2ov	M5					2										
Esinevalmistuksen suunnittelu 5 ov									N3						N4		
Tuotesuunnittelun perusteet	1ov	M4		1													
Tuotesuunnittelu	3ov	M9				1			1	1							
Opinnäytetyön suunnittelu	1ov	M9													1		
Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot 20 ov								N2									
Puutyöt	2ov	M5		2													
Metallityöt	2ov	M5			2												
Tekstiilityöt	4ov	M5				4											
Muottityöt	3ov	M5		3													
Pintakäsittely	2ov	M5				2											
Tarpeiston valmist.harjaant.	4ov	M7							4								
Tietotekniikan perusteet	1ov	M6		1													
Tietotekniikka, kuvankäsitt.	1ov	M4				1											
Opiskeluvalmiudet	1ov	M6		1													
Tuotteen suunnittelu ja valmistus 10 ov										N3							
Nuket	3ov	M5		3													
Naamiot	2ov	M5			2												
Mekaaninen tarpeistotuote	5ov	M5								5							
Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus 10 ov								N2									
Tarpeiston valmist.harjaant.	8ov	M7						8									
Yritystoiminnan perusteet	1ov	M4		1													

Perinteen taitaminen	M2	kuvalliset harjoitukset
N2 1. TYÖPAIKKANÄYTTÖ Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus	M3	harjoitustehtävät, portfolio
	M4	harjoitustehtävät
N3 2. OPPILAITOSNÄYTTÖ Esinevalmistuksen suunnittelu Tuotteen suunnittelu ja valmistus	M5	työprosessin hallinta, oppimistehtävät ja tuotteet
	M6	koe
N4 3. OPPILAITOSNÄYTTÖ Tuotekehittäminen ja valmistus Esinevalmistuksen suunnittelu	M7	työelämän edustajan arviointi
	M8	asiakaslähtöinen toiminta, oppimistehtävät ja tuotteet
N5 1. TYÖPAIKKANÄYTTÖ Tilaustöiden valmistus Kädentaidot ja valmistus	M9	tuotesuunn.prosessin hallinta
	M10	omatoimisuus, ajankäyttö, yhteistyökyky, ongelmanratkaisukyky, työpäiväkirja
	M11	kirjallinen opinnäytetyö, seminaariesittely

4.3.1 Ammattiosaamisen näyttöjen ja muun arvioinnin suhde

Opintokokonaisuuden arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön ja muun arvioinnin perusteella.

4.3.2 Osaamisen tunnustaminen

Osaamisen tunnustamisessa noudatetaan Koulutuskeskus Salpauksessa yhteisesti sovittuja periaatteita.

4.3.3 Todistukset

Noudatetaan Opetushallituksen määräyksiä ja ohjeita.

5 PERUSTUTKINNON OPINTOKOKONAISUUDET JA OPINTOJAKSOT

5.1 Kaikille yhteiset opinnot 20 ov

Sisällöt, ja arvioinnit tulevat Areenasta.

5.2 Ammatilliset opinnot 90 ov

Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen	10 ov
Perinteen taitaminen	5 ov
Esinevalmistuksen suunnittelu	5 ov
Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot	20 ov
Tuotteen suunnittelu ja valmistus	10 ov
Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus	10 ov
Tilaustöiden valmistus	10 ov
Tuotekehittely ja valmistus	10 ov
Kädentaidot ja valmistus	10 ov

5.2.1 Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot

Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen 10 ov

5.2.1.1 Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen 10 ov

OPINTOKONAISUUS Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen 10 ov	
OPINTOJAKSOT	
Värioppi	1 ov
Plastinen sommittelu	2 ov
Kuvallinen ilmaisu	1 ov
Esitystekniikka	1 ov
Portfolio	1 ov
Taidehistoria	1 ov
Kansatiede	1 ov
Tyylihistoria	1 ov
Käsi- ja taideteollisuuden historia	1 ov
ESITIETOVAATIMUKSET	
TAVOITE Opiskelija käyttää ja soveltaa esteettistä ja visuaalista tietoa sekä kulttuurihistorian tietoa ammattialalle ominaisissa materiaali-, rakenne- ja työtaparatkaisuissa ammattialan suunnittelu-, valmistus-, toteutus- ja markkinointitilanteissa.	
SISÄLLÖT Värioppi	
- Väriopin harjoituksia maalaamalla ja kollaasitekniikalla.	
- Väriopin lainalaisuuksien todistaminen harjoitusten avulla.	
- Väriopin sovellutustehtäviä ammattialaan.	

Plastinen sommittelu

- Muodon ja sommittelun perusharjoituksia.
- Plastisen sommittelun harjoituksia.

Kuvallinen ilmaisu

- Havainnointi- ja ideointiharjoituksia erilaisin kuvallisin tekniikoin.
- Ideointiharjoituksia.
- Omien kuvallisten harjoitusten prosessoiminen.

Esitystekniikka

-

Portfolio

- Ammatilliseen suunnittelu- ja valmistusprosessiin liittyvän portfolion suunnittelu ja toteutus.
- Oman näyteportfolion laatiminen.
- Oman cv:n laatiminen.
- Töiden valokuvaus.
- Kuvan ja tekstin käsittely graafisesti.

Taidehistoria

-

Kansatiede

- Perehdytään suomalaisen aineellisen ja henkisen kulttuurin peruspiirteisiin.

Tyylhistoria

- Perehdytään tyylihistoriaan muinaisesta Egyptistä 1800-luvun lopulle.
- Pääpaino on länsimaisessa tapakulttuurissa sekä sisustuksen ja ornamenttiikan historiassa.

Käsi- ja taideteollisuuden historia

- Perehdytään taideteollisuuden, käsityön ja muotoilun erityispiirteisiin 1800-luvun lopulta tähän päivään.

OPETUSMENETELMÄT

Kontaktiopetus, harjoitustehtävät, ideointiharjoitukset, opintokäynnit, itsenäinen työskentely

ARVIOINTIMENETELMÄT

Näyttö; esteettisen ja visuaalisen tiedon käyttö sekä oman alan materiaali-, rakenne- ja työtaparatkaisuissa kulttuurihistorian käyttö ammattialan suunnittelu-, valmistus-, toteutus- ja markkinointitilanteissa

Muu arviointi; Läsnäolo, kuvalliset, kirjalliset ja konstruktioharjoitukset, opintokäyntien analyysit, oppimispäiväkirja. Kirjalliset ja suulliset esitykset.

ARVIOINTITASOT

Tyydyttävä, T1

Opiskelijan on osattava

- käyttää ohjeiden mukaan sommittelun sekä väri- ja muoto-opin perusasioita suunnittelun ja ammattityön apuna
- visuaalisesti esittää omia ideoita ja suunnitelmia
- koota ohjeiden mukaan aihekohtaisia dokumentteja
- lähdeaineistoa käyttäen tunnistaa ja erottaa tuotteen aikakausien tunnuspiirteitä
- ohjattuna etsiä käsi- ja taideteollisuuden historian ja kansanperinteen tietoa

Hyvä, H3

Opiskelijan on osattava

- käyttää sommittelun sekä väri- ja muoto-opin perusasioita suunnittelun ja ammattityön apuna
- visuaalisesti esittää omia ideoita ja suunnitelmia eri tekniikoin

- osata koota aihekohtaisia dokumentteja
- osata tunnistaa suomalaisen käsityön ja muotoilun tuote-, ympäristö- ja tapakulttuurin piirteitä
- osata etsiä käsi- ja taideteollisuuden historian ja kansanperinteen tietoa

Kiitettävä, K5

Opiskelijan on osattava käyttää esteettistä ja visuaalista tietoa ammattityössä. Opiskelijan on osattava käyttää ilmaisussaan väri-, muoto- ja tilasomittelua. Hänen on osattava yhdistää niiden vaikutukset materiaali-, rakenne- ja työtaparatkaisuihin ja ekologisiin seuraamuksiin. Opiskelijan on osattava tuoda esille ideoita, suunnitelmia ja tuotoksia esitysteknisin keinoin. Hänen on osattava tehdä esteettisiä, visuaalisesti toimivia aihekohtaisia luonnoksia, malleja ja dokumentteja sekä osattava käyttää niitä kommunikoinnin välineenä ammattialalla. Opiskelijan on osattava soveltaa taiteen, luovan toiminnan ja teknisten ilmaisuvälineiden työtapoja ammattialansa suunnittelutyössä sekä valmistuksen, toteutusten ja markkinoinnin apuna.

- *Keskeinen sisältö on visuaalisen esitystapojen esteettinen soveltaminen ilmaisun ja kommunikoinnin välineenä.*

Opiskelijan on osattava käyttää käsi- ja taideteollisuusalan kulttuurihistoriaa asiantuntemuksena ammattialan työtehtävissä, jolloin hänen on tunnettava suomalaisen kulttuurin juuret, kansanperinnettä ja sen kehittymistä sekä käsi- ja taideteollisuuden historiaa ja nykyaikaa.

Opiskelijan on osattava tunnistaa käsityön ja muotoilun suomalainen tuote-, ympäristö- ja tapakulttuuri osana kansainvälisyyttä. Opiskelijan on osattava tulkita näkemäänsä rakennettua ympäristöä, tuotteita ja teoksia. Hänen on osattava tunnistaa ja ajoittaa yleisen taidehistorian kronologiaa ja erityispiirteitä. Opiskelijan on osattava etsiä kulttuurihistorian tietoa ja käyttää sitä pienimuotoisten tutkielmien ja dokumenttien tekemiseen.

- *Keskeinen sisältö on käsi- ja taideteollisuuden historia ja kulttuuriperintö*

5.2.2 Koulutusohjelmittain eriytyvät ammatilliset opinnot 80ov

Perinteen taitaminen	5 ov
Esinevalmistuksen suunnittelu	5 ov
Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot	20 ov
Tuotteen suunnittelu ja valmistus	10 ov
Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus	10 ov
Tilaustöiden valmistus	10 ov
Tuotekehittäminen ja valmistus	10 ov
Kädentaidot ja valmistus	10 ov

5.2.2.1 ESINESUUNNITTELUN JA VALMISTUKSEN

KOULUTUSOHJELMA

Tarpeistonvalmistaja valmistaa niitä teatteriesityksessä tarvittavia tavaroita ja esineitä, joita ei voida valmiina hankkia. Syynä voi olla, että niitä ei saa juuri nyt kaupoista tai niitä ei ole koskaan ollutkaan.

Tai sitten ne ovat vanhoja tai harvinaisia esim. museoesineitä. Teatteritarpeisto joutuu kovalle kulutukselle joten mikään museo ei lainaa esineitään teatteriin. Sitten on helposti pilaantuva ruoka kattauksissa. Myös kallis tuote ostettaessa voi aiheuttaa korvaavan tuotteen valmistuksen. Kierrätys on osa tarpeistonvalmistajan ammattitaitoa. Tavaranto ostetaan pääasiassa kirpputoreilta.

Tarpeistonvalmistajalla pitäisi olla luovaa ajattelukykyä ja visuaalista silmää näkemään kaikenlaisessa roinassa tuleva tarpeistotuote.

Artesaani, tarpeiston valmistus ESTAN06AKU/BKU

Usein myös alkuperäinen käyttötarkoitus muutetaan muuksi. Esim. käytettävän esineen materiaali, koko, väri tai muu ominaisuus eivät täytä läheskään aina näytelmän tekijöiden vaatimuksia. Usein pitkää pitää lyhentää. Tekstiä vaihtaa. Sanomalehti syödään. Ruskeasta on tehtävä sininen. Valkoinen loistaa kuin neon valo teatterin teho valoissa, se on aina teellä taitettava. Ja on paljon muita vastaavia asioita.

Valmiina hankittavissa olevat tavarat eivät useinkaan sovellu näyttämölle sellaisenaan, vaan ne on muokattava teatterikäyttöön sopiviksi. Uudet esineet on patinoitava vanhoiksi. Asia erikseen on johonkin tiettyyn aikakauteen näytelmän valmistaminen ja muutenkin koti miljööt, asioiden pitää olla pitkän ajan kertymiä eikä kaikki uusia kaupasta juuri hankittuja esineitä. Helposti rikkoutuvat kohdat on osattava ennakoida ja vahvistaa. Lukko- ja kiinnityssysteemit on helpotettava. Näytelmä kulkee koko ajan eteenpäin ja kaikelle on varattu oma aikansa ja jos laukku ei aukea tai ei pysy kiinni, koko kohta on piloilla.

Tarpeistonvalmistajan tehtäviin kuuluu valmistaa erilaiset naamiot, eläimet, oliot ja sekä naamioinnissa tarvittavat irto-osat, tekohampaat, hammasraudat ja ruhjevammat. Tarpeistonvalmistaja valmistaa muutkin irto-osat kuten sormet, kädet, korvat ja fantasiakummajaiset. Tarvittaessa tarpeistonvalmistaja valmistaa vöitä, vyönsolkia, laukkuja, viuhkoja, hattuja, peruukkeja ja muuttaa kenkien ulkonäköä. Ompelee, värjää ja painaa lavastuskankaat. Tarpeistonvalmistaja osallistuu myös lavastuksen pintakäsittelyyn ja valmistaa patsaat sekä kristallikuunut, lamput ja lyhdyt.

Sähköisesti/akullisesti/patterillisesti toimivat vempaimet esim. radio-ohjattavan auton päälle rakennettavat eläimet. Nukketeatteri toiminta, nukkien valmistus ja siihen liittyvien lavasteiden valmistus kuuluu osana tarpeistonvalmistajan toimenkuvaa. Kuvankäsittelytaitoja tarvitaan sanomalehtien ja muiden näyttämöllä tarvittavien papereiden valmistukseen. Moni ei varmaan edes huomaa kuinka paljon pientä, mutta merkittävää tavaraa näytelmään kuuluu. Jokainen tavara on kuitenkin tarkkaan harkittu.

Teatterissa työskennellessä on tosi tärkeää sosiaaliset taidot. Koska työ on yhteistyötä muiden teatterin ammattilaisten kanssa, alalla toimivien tulee olla yhteistyökykyisiä, mutta itsenäiseen työskentelyyn ja päätöksen tekoon pystyviä. Jatkuvasti uusien ja erilaisten työtehtävien kanssa painiskelu ja uusien materiaalien markkinoille tuloja niiden käyttömahdollisuudet vaativat jatkuvaa kokeilua ja itsensä kehittämistä. Alalla tarvitaan ammattilaisiksi sekä moniosaajia että erityisosaajia.

Tarpeistonvalmistajan ammatillinen ydinosaaminen on seuraavanlainen:

Materiaalituntemus - tuntee monipuolisesti eriammattikuntien käyttämiä materiaaleja - Teknokemian tietämystä - Eri liimoihin/eri valmistajien liimoihin perehdyttäminen. Silikoneihin perehdyttäminen. Kipsi, kalkki, mikropallo yms. käyttö – osaa hyödyntää ja soveltaa niiden käytön tarpeistonvalmistuksessa - koko ajan päivittää materiaalitietämystä – liikkeudessaan maailmalla pidettävä silmät ja korvat auki - esim. onko tarpeistotuote raskas/kevyt.

Esityksen epookin/tyylilajin hahmottaminen – Aikakauden, tai sitä vanhempien tavaroiden käyttäminen - pitää aina ottaa selvää aikakaudesta ja sen tuotteista, vasta sitten voi käyttää muuta - ensin on tiedettävä fakta ennen kuin voi tehdä/käyttää fiktiota

Artesaani, tarpeiston valmistus
ESTAN06AKU/BKU

Valmistustekniikoiden tuntemus ja tieto, taito – osata mahdollisen monta eri ammattikunnan käyttämää tekniikka – soveltamistaito – opeteltava löydyttäessä/ tarvittaessa uusi tekniikka

Kyky itsenäiseen työskentelyyn

Väri-muototaju

Materiaalin hankinta, koska materiaalit ja tekniikat ovat eri ammattikuntien käytössä pitää koota tiedosto, jossa on tietoa eri materiaalien ostopaikoista ja koko ajan päivittää sitä

Tiedon haku

Miten tarpeistotuotetta käytetään – kuka tarpeistotuotetta käyttää – yhteistyö ohjaajan, näyttelijän ja lavastajan kanssa lavalla – Teatteri on aina osiensa summa

Työympäristön siisteys - Koulussa olisi opetettava siisteyttä, eikä vasta työssäoppimassa tai työelämässä, aina tavarat paikoille, maalipurkit kiinni, työpöydän siisteys, pensseleiden pesu, ei saa jättää likoamaan.

5.2.2.1.1 Perinteen taitaminen 5 ov

OPINTOKONAISUUS Perinteen taitaminen 5 ov
OPINTOJAKSOT Kattaukset 3 ov Patsaat 2 ov
ESITIEVOAATIMUKSET
TAVOITE Opiskelija valmistaa tuotteen määrättyyn tilaan ja aikaan sopivaksi. Hän ottaa huomioon tuotteen kohderyhmän, kulttuurialueen ja asiakkaan toivomukset ja käyttää hyväkseen ammattialansa kulttuurihistorian lähdeaineistoja. Opiskelija käyttää joko perinteisiä työtekniikoita ja materiaaleja tai soveltaa niitä nykyaikaisiin työmenetelmiin.
SISÄLLÖT Kattaukset <ul style="list-style-type: none">- Perekdytään tekoruokiin, -kukkiin sekä teatteriastioihin- kalat, kakut, leivonnaiset, hedelmät, vihannekset, lihat- astian muuttaminen epookkiin, kierrättäminen- Valmistetaan tarpeistotuotekokonaisuus, johonkin aikakauteen- Tarpeiston valmistuksen työtekniikoita ja materiaaleja liittyen valmistettavaan tarpeistotuotteeseen, finnfoamin veistäminen, silikonin, akryylimassan sekä superlonin käyttö, revultex valu, taikapaperi, kukkarautojen käyttö, liivatteen käyttö- Harjoituksia ja kokeiluja käytettävistä tekniikoista ja materiaaleista Patsaat <ul style="list-style-type: none">- Perekdytään patsaisiin teatterissa, rintakuvat, kokopatsaat- patsaiden työtekniikoihin ja materiaaleihin, kaikissa puurunkorakenne, kanaverkko muotoilu ja paperilaminointi ja siihen päälle sitten joko paperimassa, kipsi + kangas, liimat + kangas, sementti + kangas- Harjoituksia ja kokeiluja käytettävistä tekniikoista ja materiaaleista- Valmistetaan patsas
OPETUSMENETELMÄT Kontaktiopetus, käytännön työn ohjaus ja työskentely, harjoitustehtävät, portfolion kirjoittaminen, itsearviointi, itsenäinen työskentely

ARVIOINTIMENETELMÄT

Näyttö; Tuotteen sopiminen tiettyyn aikaan ja tilaan

Muu arviointi; Läsnäolo, portfolio

ARVIOINTITASOT

Tyydyttävä, T1

Opiskelijan on osattava

- tunnistaa ammattialan käsityön ja taideteollisuuden historian kehityksen pääpiirteet
- tunnistaa ammattialansa esineiden ja tuotteiden tyyli- ja ominaispiirteet lähdeaineistoa käyttäen
- erottaa toisistaan ammattialansa perinteiset ja nykyaikaiset materiaalit ja menetelmät ja osattava käyttää niitä ohjattuna kohderyhmän ja kulttuurialueen vaatimusten mukaan

Hyvä, H3

Opiskelijan on osattava

- ammattialan historian perusteella tunnistaa ja ajoittaa alansa tuotteita ja tunnuspiirteitä, jolloin hänen on tunnettava suomalaisen esinevalmistuksen, käsityön ja taideteollisen tuotannon menneisyyttä ja nykytilaa.
- pääpiirteissään tuotteen valmistamiseen ja käyttöön liittyvä kulttuurihistoria, keskeiset tyylit ja tuotteet.
- käyttää ammattialansa perinteisiä materiaaleja, rakenteita ja työmenetelmiä aikakausien tuotteiden tunnuspiirteiden mukaan.
- keskustellen soveltaa ja kehittää niitä nykyajan tuotevalmistukseen laadun ja arvostuksen näkökulmasta.
- tunnistaa perinteisten ja nykyaikaisten materiaalien ja työtekniikoiden erot ja yhtäläisyydet ja osattava ohjatusti käyttää niitä kohderyhmän ja kulttuurialueen vaatimusten mukaan.

Kiitettävä, K5

Opiskelijan on osattava ammattialan historian perusteella tunnistaa, ajoittaa ja sijoittaa oikein alansa tuotteet ja tunnuspiirteet.

Opiskelijan on tunnettava suomalaisen esinevalmistuksen, käsityön ja taideteollisen tuotannon menneisyyttä ja nykytilaa. Hänen on osattava pääpiirteissään tuotteen valmistamiseen ja käyttöön liittyvä kulttuurihistoria sekä tunnettava siinä keskeiset tyylit ja merkittävät tuotteet sekä niiden käyttötavat.

Opiskelijan on osattava käyttää ammattialansa perinteisiä materiaaleja, rakenteita ja työmenetelmiä aikakausien tuotteiden tunnuspiirteiden mukaan. Hänen on osattava soveltaa ja kehittää niitä nykyajan tuotevalmistukseen laadun ja arvostuksen näkökulmasta. Hänen on tunnistettava perinteisten ja nykyaikaisten materiaalien ja työtekniikoiden erot ja yhtäläisyydet. Opiskelijan on osattava käyttää kulttuuritietoa niin, että hän osaa työskentelyssään ottaa huomioon tuotteen kohderyhmän ja kulttuurialueen.

- *Keskeinen sisältö on ammattialan kulttuurihistorian tunteminen ja soveltaminen esinesuunnittelussa ja -valmistuksessa.*

5.2.2.1.2 Esinevalmistuksen suunnittelu 5 ov

OPINTOKONAISUUS

Esinevalmistuksen suunnittelu 5 ov

OPINTOJAKSOT

Tuotesuunnittelun perusteet 1 ov

Tuotesuunnittelu 3 ov

Opinnäytetyön suunnittelu 1 ov

ESITIEVAATIMUKSET

TAVOITE

Opiskelija valmistaa ja käyttää työohjeita, esityskuvia tai malleja tuotekehitysprosessin ideointi-, esisuunnittelu-, suunnittelu-, valmistus- tai markkinointivaiheessa ja/tai etsii tuotekehitysprosessin eri vaiheissa tarvittavaa tietoa.

Opiskelija käyttää mallien ideoinnissa ja rakenteiden ratkaisuvaihtoehtojen suunnittelussa tai lopullisen mallin esittämisessä hyväksi erilaisia esitystekniikoita, työohjeita ja mallinrakennusmenetelmiä tai tekee muun tuotekehitysprosessin etenemistä hyödyntävän tuotoksen. Opiskelija käyttää suunnittelussa tarvittavan tiedon haussa lähdeaineistoja ja asiantuntijätietoa.

SISÄLLÖT

Tuotesuunnittelun perusteet

- Tuotesuunnittelun teoriaa ja suunnittelun merkitys osana tuotteen valmistusprosessia
- Perehdytään tarpeistonvalmistajan työtehtäviin ja teatterin tuotantoprosessiin
- käydään läpi käsikirjoituksen luku ja siitä tarpeistolistan tekeminen, harjoitus tarpeiston keruu varastosta ja valmistettavan tarpeiston suunnittelu yhteistyössä tarpeiston hoitajan, lavastajan ja ohjaajan kanssa.
- Harjoitustehtäviä
- Omien ideoiden esittelyä ja arviointia

Tuotesuunnittelu

- Tarpeistotuotteen suunnittelu
- Tiedon hankinta
- Tiedon soveltaminen suunnitteluprosessissa
- Suunnitteluprosessin dokumentointi

Opinnäytetyön suunnittelu

- Opinnäytetyön suunnittelu on kokonaisuus, jossa toteutuu tarpeiston valmistuksen ammattitehtävän suunnittelu
- Työpäiväkirja ja itsearviointi

OPETUSMENETELMÄT

Kontaktiopetus, ideointiharjoitukset, työpäiväkirja, portfolio, itsearviointi, suullista ja kuvallista töiden esittelyä, itsenäinen työskentely

ARVIOINTIMENETELMÄT

Näyttö; Työohjeiden, esityskuvien tai mallien valmistus

Muu arviointi; Läsnäolo, kuvalliset ja kirjalliset harjoitukset. Kirjalliset ja suulliset esitykset.

ARVIOINTITASOT

Tyydyttävä, T1

Opiskelijan on osattava

- esittää kuvallisesti ammattialansa tuoteideoiden rakenteita ja malleja käsivaraisin ja teknisin menetelmin
- käyttää alan teknisiä piirustuksia
- tehdä mallin mukaan työvaiheiden valmistusohjeita
- etsiä ja ohjattuna käyttää ideoinnissa ja tuotevalmistuksessa lähdeaineistoja ja asiantuntijätietoa
- työskennellä tuotevalmistajana yhteistyössä suunnittelijan kanssa

Hyvä, H3

Opiskelijan on osattava

- työskennellä valmistajana tuotekehittelyn eri työvaiheissa asiakkaan ja suunnittelijan kanssa ja tunnettava ammattialansa käytännön tuotesuunnittelutapoja.

- etsiä ja keskustellen käyttää ammattialansa muotoilun, tuotekehittelyn, teknisen valmistuksen, tuotannosuunnittelun ja kaupankäynnin lähdeaineistoja ja asiantuntijatietoa.
- valita ja hankkia esineisiin ja tuotteisiin tavoitteiden mukaiset materiaalit ja tarvikkeet.
- käyttää ammattialan tavanmukaisia käsivaraisia, mekaanisia ja tietoteknisiä menetelmiä rakenteiden ja mallien ideoinnissa, esittämisessä ja dokumentoinnissa.
- käyttää ja ohjattuna laatia alansa teknisiä piirustuksia, tuotevalmistuksen työohjeita ja dokumentteja.
- valmistaa pienoys- ja hahmomalleja.
- esitellä alansa ja tuotteita visuaalisesti, kirjallisesti ja suullisesti.
- arvioida alansa tuotteiden ominaisuuksia.
- tunnistaa eroja tuotteiden esteettisessä ja teknisessä laadussa sekä tarkoituksenmukaisuudessa.

Kiitettävä, K5

Opiskelijan on osattava työskennellä valmistajana tuotekehittelyn eri työvaiheissa asiakkaan ja suunnittelijan kanssa ja tunnettava ammattialansa käytännön tuotesuunnittelutapoja. Hänen on osattava etsiä ja käyttää ammattialansa muotoilun tuotekehittelyn, teknisen valmistuksen, tuotannosuunnittelun ja kaupankäynnin lähdeaineistoja ja asiantuntijatietoa. Hänen on osattava valita ja hankkia esineisiin ja tuotteisiin tavoitteiden mukaiset materiaalit ja tarvikkeet. Opiskelijan on osattava käyttää ammattialan tavanmukaisia käsivaraisia, mekaanisia ja tietoteknisiä menetelmiä rakenteiden ja mallien ideoinnissa, esittämisessä ja dokumentoinnissa. Opiskelijan on osattava käyttää ja laatia alansa teknisiä piirustuksia, tuotevalmistuksen työohjeita ja dokumentteja. Hänen on osattava valmistaa pienoys- ja hahmomalleja. Hänen on osattava esitellä alansa ja tuotteita visuaalisesti, kirjallisesti ja suullisesti. Opiskelijan on osattava arvioida alansa tuotteiden ominaisuuksia markkinoinnin, kulttuurin ja kestävän kehityksen näkökulmasta. Hänen on osattava verrata tuotteiden esteettistä ja teknistä laatua sekä tarkoituksenmukaisuutta.

- *Keskeinen sisältö on ammattialan tuotekehittelyn ja valmistusprosessin työtapojen käyttö yhteistyön ja suunnittelun välineenä.*

5.2.2.1.3 Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot 20 ov

OPINTOKONAISUUS

Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot 20 ov

OPINTOJAKSOT

Puutyöt	2 ov
Metallityöt	2 ov
Tekstiilityöt	4 ov
Muottityöt	3 ov
Pintakäsittely	2 ov
Tarpeiston valm. harjaan. 1	4 ov
Tietotekniikan perusteet	1 ov
Tietotekniikka, kuvankäsittely	1 ov
Opiskeluvalmiudet	1 ov

ESITIEOVAATIMUKSET

TAVOITE

Opiskelija valitsee ja käyttää ammattialan keskeisiä työmenetelmiä, työkokonaisuuksia tai niiden osia, joita työpaikalla tehdään tuotannollisessa toiminnassa. Opiskelija huolehtii työturvallisuudesta käyttäessään ammattialansa keskeisiä työtapoja, koneita sekä laitteita. Opiskelija valmistaa tuotteen tai sen osan valmiin mallin, työpiirustusten tai sovellettavien työohjeiden mukaan käyttäen alan keskeisiä, perinteisiä työtapoja, materiaaleja ja tuoterakenteita. Hän toimii työpaikalla yksin tai työryhmässä, tehtävän mukaan.

SISÄLLÖT

Puutyöt

- Koneiden ajokortti
- Kehyksiä kankaanpainoseuloihin
- Tukirakenteita tuotteisiin
- puulajit
- puun sahaus
- puuliitokset

Metallityöt

- Koneiden ajokortti
- Vyön soljen pohja
- Kukkaraudat
- tukirakenteita tuotteisiin
- metallien tunnistaminen
- metallin leikkuu
- metallin hitsaus

Tekstiilityöt

- Käydään läpi irtohuput, lavastekankaat, verhot, liput, tyynyn päälliset, päiväpeitot, matot, pöytäliinat ja mitä ne tarkoittaa teatterikäytössä
- tekniikoista käydään läpi kankaanpainanta, seulan valotus, silkkimaalaus, applikointi, liimaharson käyttö sekä veteen liukenevan harson käyttö

Muottityöt

Kuolin/kipsinaamio

Muotit

- avomuotti
- kaksiosainen muotti
- kolmiosainen muotti; hammasmuotti, korvamuotti
- ontelomuotti

Muotit

- ruokiin
- merkkeihin
- irtto-osiin; käsiin, jalkoihin, hampaisiin, korviin
- kipsin käyttö muotin valmistuksessa
- alginaatin käyttö muottia ottaessa
- akryylin käyttö hampaita valaessa
- Plastoliinista mallineen muotoilu

Pintakäsittely

- 1 ov pintakäsittelyn perusteet
- teknokemian tietämystä
- erilaisiin sekä erivalmistajien liimoihin, lakkoihin ja maaleihin perehdyttäminen
- 1 ov mukaelmamaalausta
- perinteisiä pintakäsittelytapojen läpikäyntiä, käsitellään patinointi, marmorointi, ooteraus, sablonimaalaus ja käydään läpi vaihtoehtoiset maalipohjat

Tarpeiston valmistukseen harjaantuminen 1

- on tavoitteellista ja ohjattua työssäoppimista työpaikalla
- Tarkemmat tavoitteet ja sisältö täsmennetään opettajan, työpaikan
- yhteishenkilön ja opiskelijan yhteistyönä

Tietotekniikan perusteet

- Laitteisto ja käyttöjärjestelmät; lähiverkon rakenne, verkkoasemat, käyttäjätunnukset ja salasana,
- laitteiston peruskokoonpano, WIN-2000 – järjestelmät, järjestelmä- ja tiedostohallinta sekä virustorjunta
- Internet ja sähköpostin käyttö; hakukoneet, tietopalvelut, tiedon hankinta ja siirto
- Tekstin käsittely ja skannaus; ohjelmat ja tekstiasiakirjan perussäädöt, kuvan skannaus ja liittäminen tekstiin, omaan alaan liittyviä pienimuotoisia asiakirjoja

Tietotekniikka, kuvankäsittely

- kuvankäsittely ja skannaus; ohjelmat ja kuvan skannaus ja liittäminen tekstiin, omaan alaan liittyviä asiakirjoja esimerkiksi sanomalehdet, rahat ja taulut, tekijänoikeuslaki, rikoslaki

Opiskeluvalmiudet

- tulityökortti
- työturvallisuuskortti

OPETUSMENETELMÄT

Kontaktiopetus, luennot, käytännön työn ohjaus ja työskentely, harjoitustehtävät, portfolion kirjoittaminen, itsearviointi, itsenäinen työskentely, työssäoppiminen, joka raportoidaan myös oppimispäiväkirjalla sekä siihen liittyvillä kirjallisilla tehtävillä, käytännön työtehtävät

ARVIOINTIMENETELMÄT

Näyttö; Tuotteen valmistus mallin, työpiirustusten tai soveltavien ohjeiden mukaan sekä työturvallisuus

Muu arviointi; Läsnäolo, kuvalliset ja kirjalliset harjoitukset. Kirjalliset ja suulliset esitykset.

ARVIOINTITASOT

Tyydyttävä, T1

Opiskelijan on osattava

- käyttää valmistuksen keskeisiä työvälineitä, koneita ja laitteita
- ohjeiden mukaan valmistaa alan tuote alusta loppuun työpiirustuksia käyttäen
- toimia ammattialan työsuojelumääräysten mukaan
- käyttää ohjeiden mukaan alan perinteisiä työtapoja, materiaaleja ja tuoterakenteita tuotevalmistuksessa
- työskennellä tavoitteellisesti ohjeiden mukaan yksin sekä ohjattuna työryhmässä

Hyvä, H3

Opiskelijan on osattava

- toimia työyhteisössä kehittävästi ja työskennellä tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti yksin ja työryhmän jäsenenä
- itsenäisesti valmistaa tuote alusta loppuun asti
- valmistaa tuote työpiirustusten ja mallin mukaan
- käyttää opittuja tekniikoita, työmenetelmiä, -välineitä, koneita ja laitteita
- tunnistaa uudet tilanteet joissa opittuja taitoja tulee osata käyttää
- tunnistaa tarve koneiden ja laitteiden huoltotarpeelle ja osattava huoltaa ne
- tunnistaa yleisimmät materiaalit ja laskea niiden kulutus, hinta sekä perustella materiaalivalinnat
- toimia työympäristönsä työturvallisuusohjeiden mukaisesti
- arvioida omaa työskentelyään ja tunnistaa hyvä laatu

Kiitettävä, K5

Opiskelijan on osattava käyttää ammattialansa keskeisiä työmenetelmiä, -välineitä, koneita ja laitteita. Hänen on osattava valita ja käyttää niitä soveltaen alan työtehtävien, valmistus- ja tuotantotapojen mukaan. Hänen on osattava itsenäisesti valmistaa ammattialansa yksittäistuote alusta loppuun.

Opiskelijan on osattava huoltaa ja pitää käyttökuntoisina ammattialansa työvälineet, koneet ja laitteet. Hänen on tunnettava alan työsuojelumääräykset ja osattava toimia niiden mukaan.

Opiskelijan on osattava käyttää ammattialansa keskeisiä käsityömenetelmiä ja -välineitä. Hänen on osattava tehdä perinteiset liitokset ja rakenteet. Hänen on pystyttävä viimeistelyyn työnjälkeen.

Opiskelijan tulee osata kehittää työympäristöään ja toimia siinä järjestelmällisesti. Hänen on osattava valita, soveltaa ja kehittää valmistusmenetelmiä niin, että tuote voidaan valmistaa taloudellisesti ottaen huomioon alan laatuvaatimukset. Opiskelijan on osattava työskennellä asetettujen tavoitteiden mukaan yksin ja ryhmän jäsenenä. Opiskelijan on osattava ohjeiden mukaan toimia yrityksessä ammattialansa tuotevalmistuksen työntekijänä. Hänen on osattava arvioida ja kehittää teknistä osaamistaan ja kädentaitojaan.

Keskeinen sisältö on ammattialan vaatima tuotevalmistuksen tekninen ja työturvallinen osaaminen sekä kädentaito.

5.2.2.1.4 Tuotteen suunnittelu ja valmistus 10 ov

OPINTOKONAISUUS Tuotteen suunnittelu ja valmistus 10 ov
OPINTOJAKSOT Nuket 3 ov Naamiot 2 ov Mekaaninen tarpeistotuote 5 ov
ESITIEVAATIMUKSET
TAVOITE Opiskelija valmistaa tuotekehitysprosessissa yksittäistuotteen tai sarjavalmistetun tuotteen suunnittelijan tai muotoilijan toimeksiannosta. Opiskelija kehittää ammattisuunnittelijan kanssa tämän tai asiakkaan antamien luonnosten tai kuvien pohjalta joko yksittäistuotteen tai sarjavalmistetun tuotteen valmistusta. Hän valmistaa tuotteen, valitsee käytettävät materiaalit ja rakenteet sekä pohtii tuotteen muotoiluun ja valmistukseen vaikuttavia mittasuhteita, muotoja ja värejä.
SISÄLLÖT Nuket <ul style="list-style-type: none">- Pehdyttään teatterinukkeen käyttöön liittyviin esteettisiin ja teknisiin vaatimuksiin- keppinukke, käsinukke, mollamaija, vanhanajan posliininukke, Martta nukke, kuollut ihminen, irtosat- nukkejen teknisten rakenteiden suunnittelu ja kokeilu- nukken esteettinen suunnittelu ja kokeilu- Työtekniikoiden ja materiaalien hallinta Naamiot <ul style="list-style-type: none">- naamion valmistukseen käytettyjä työtekniikoita ja materiaaleja, plastoliinin muotoilu kipsipään päälle, paperista erilaisten liimojen kanssa laminoimalla, huovasta apretuurin kanssa kovettamalla, nahkasta pakottamalla, revultex, superlonista saksilla tai katkoteräveitsellä muotoilemalla; irtokorvat, irtonenät- kokonaamio, puolinaamio, irtosat- Kuvallisen lähtökohdan valmistaminen tarpeiston valmistus menetelmin tuotteeksi Mekaaninen tarpeistotuote <ul style="list-style-type: none">- Mekaaniset liike, ääni, valot, kauko-ohjaus- sähkötyöt- moottorin, valojen ja äänen kokoaminen
OPETUSMENETELMÄT Kontaktiopetus, käytännön työn ohjaus ja työskentely, harjoitustehtävät, portfolioon kirjoittaminen, itsearviointi, itsenäinen työskentely
ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; Suunnitteluun pohjautuvan tuotteen valmistus Muu arviointi; Läsnäolo, ajankäyttö, portfolio
ARVIOINTITASOT Tyydyttävä, T1

Opiskelijan on osattava

- Ohjeiden perusteella valita tuotteeseen käyttötarkoitukseen sopivat materiaalit ja rakenteet
- toimia tuotevalmistuksessa suunnittelijan apuna valmistaa tuote suunnitteluun pohjautuvien valmistusohjeiden mukaan

Hyvä, H3

Opiskelijan on osattava

- ohjattuna valmistaa alansa tuotteita luonnosten, teknisten piirustusten, hahmomallien ja esityskuvien perusteella.
- työskennellä sujuvasti suunnittelijan ja muotoilijan kanssa.
- ohjattuna toimia valmistajana tuotekehittelyprosessissa ja tuntee ammattialan tuotesuunnittelua, tuotantotapoja, taloudellista ajattelua sekä tuotevastuun ja tekijänoikeuksien perusasiat.
- pyytää tarvittaessa apua tuotteen valmistuksessa esiintyvien ongelmien ratkaisemiseen
- arvioida tuotteen laatutasoaja kestävän kehityksen periaatteita.
- valmistaa suunnitelmien ja laatuvaatimusten mukainen tuote.
- ohjatusti etsiä ja käyttää tuotteen valmistukseen ja muotoiluun liittyvää tietoa ja lähdeaineistoja.
- kuvata tuotteen valmistuksen ja muotoilun välistä yhteyttä
- ohjatusti valita materiaalit, tuotteiden mittasuhteet ja tekniset rakenteet
- käyttää työssään muoto-, väri- ja tilasomittelun perusasioita sekä joitakin kulttuurin asettamia vaatimuksi
- työskennellä suunnitelman mukaan joutuisasti, joustavasti ja järjestelmällisesti.

Kiitettävä, K5

Opiskelijan on osattava valmistaa esteettisesti toimiva, tarkoituksen mukainen ja markkinointikelpoinen tuote laatuvaatimusten mukaisesti. Hänen on osattava etsiä ja käyttää tuotteen valmistukseen ja muotoiluun liittyvää tietoa ja lähdeaineistoa. Hänen on osattava kehittää ja ideoida työtapoja ja valmistusteknisiä ratkaisuja. Opiskelijan on osattava ottaa huomioon tuotteen valmistuksen ja muotoilun välinen yhteys ja pystyttävä sen mukaan valitsemaan materiaalit, tuotteiden mittasuhteet ja tekniset rakenteet. Hänen on osattava soveltaa muoto-, väri- ja tilasomittelun perusasioita sekä kulttuurin asettamia vaatimuksia. Opiskelijan on osattava arvioida eri ratkaisuvaihtoehtojen kustannusvaikutuksia ja merkityksiä tuotteen arvostukseen.

Opiskelijan on osattava valmistaa alansa tuotteita luonnosten, teknisten piirustusten, hahmomallien ja esitekuvien perusteella. Hänen on osattava työskennellä suunnittelijoiden ja muotoilijoiden toimeksiannosta. Hänen on osattava kehittää käsityönä valmistettu tuote sarjavalmistukseksi.

Opiskelijan on osattava toimia valmistajana tuotekehittelyprosessissa, jolloin hänen on tunnettava ammattialansa tuotesuunnittelua, tuotantotapoja, taloudellista ajattelua sekä tuotevastuun ja tekijänoikeuksien perusasiat. Hänen on osattava arvioida tuotteiden laatutasoa, markkinointimahdollisuuksia ja kestävän kehityksen periaatteita.

- *Keskeinen sisältö on suunnitteluun pohjautuva tuotevalmistus.*

5.2.2.1.5 Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus 10 ov

OPINTOKONAISUUS

Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus 10 ov

OPINTOJAKSOT

Yritystoiminnan perusteet	1 ov
Yritystoimintaan tutustuminen	1 ov
Tarpeiston valm. harjaantuminen	2 8 ov

ESITIE TOVAATIMUKSET, Puutyöt, metallityöt, tekstiilityöt, muottityöt, pintakäsittely, tietotekniikan perusteet ja kuvankäsittely suoritettuina ennen tarpeiston valmistuksen harjaantumiseen lähtöä

TAVOITE

Opiskelija valmistaa tuotteen asiakkaan tarpeen mukaan. Hän vastaa mahdollisimman itsenäisesti valmistukseen liittyvistä toiminnoista, kuten tarjousten ja tilausten tekemisestä, materiaalien hankkimisesta, aikataulun laatimisesta, hinnoittelusta ja laskutuksesta. Opiskelija sopii asiakastapaamiset, työn suunnittelu- ja luovutustilaisuudet sekä neuvottelutilanteet. Asiakaskeskusteluissa opiskelija esittää tuotteen ominaisuuksiin, valmistukseen ja käytettäviin ratkaisuihin liittyviä ideoitaan ja asiantuntemustaan sekä suullisesti että luonnoksin, materiaalinäyttein tai muulla tavalla havainnollistaen.

SISÄLLÖT

Yritystoiminnan perusteet

- yrityksen perustamisen perusteiden selvitystä

Yritystoimintaan tutustuminen

- kokonaiskäsityksen muodostuminen yrityksen toimintaperiaatteesta
- yrittäjä haastattelu ja raportti siitä tehdään työssäoppimisjakson aikana

Tarpeiston valm. harjaantuminen 2

- asiakastöiden valmistusta alan työpaikalla
- laadukkaan tuotteen valmistaminen asiakkaan tarpeen mukaan sovitussa aikataulussa
- materiaalioppia, materiaalien menekien ja kustannusten laskemista
- työturvallisuus työskentelyn eri vaiheissa

OPETUSMENETELMÄT

Kontaktiopetus, luennot, harjoitustehtävät, itsenäinen työskentely, työssäoppiminen, joka raportoidaan myös oppimispäiväkirjalla sekä siihen liittyvillä kirjallisilla tehtävillä, käytännön työtehtävät

ARVIOINTIMENETELMÄT

Näyttö; asiakastyön valmistus ja toiminta asiakaspalvelu tilanteissa

Muu arviointi; Läsnäolo, ajankäyttö, työprosessin hallinta, tuotteiden esteettisyys ja laatu, hinnoittelu, oppimispäiväkirja, oppimistehtävät

ARVIOINTITASOT

Tyydyttävä, T1

Opiskelijan on osattava ohjattuna

- valmistaa ohjeiden mukaan tuote asiakkaalle
- työskennellä ja kommunikoida suoraan asiakkaan kanssa
- hankkia tuotteen valmistamiseen tarvittavia materiaaleja ja tarvikkeita
- ohjeiden mukaan laskea valmistamansa tuotteen materiaalikustannukset
- työskennellä sovitun aikataulun mukaan.

Hyvä, H3

Opiskelijan on osattava

- valmistaa esteettisesti laadukas ja käyttötarkoitukseen sopiva tuote asiakkaalle
- esittää ideansa ja kommunikoida asiakkaan kanssa yleiskielellä
- valita tuotteisiin sopivia materiaaleja ja tarvikkeita suunnitella työskentelyn aikataulu ja edetä sen mukaan

Kiitettävä, K5

Opiskelijan on osattava valmistaa ammattialan esteettisesti laadukkaita ja käyttötarkoitukseen sopivia tuotteita asiakkaille. Opiskelijan on osattava sopia asiakastapaamiset. Hänen on osattava neuvotella valmistettavan tuotteen taustatiedoista, tuotteen vaatimuksista ja valmistuksesta sekä sopia valmistusaikataulusta. Hänen on osattava hinnoitella työ. Opiskelijan on osattava valmistaa asiakkaan vaatimusten mukaan tuote sovitun käyttötarkoitukseen, tilaan, ympäristöön tai kulttuuriin. Hänen on osattava suunnitella valmistuksen aikataulu ja noudattaa sitä.

Opiskelijan on osattava esittää ideansa ja osattava kommunikoida asiakkaan kanssa yleiskielellä

ja alan ammattikielellä. Hänen on osattava toimia tuotevastuulain mukaisesti. Opiskelijan on osattava tehdä tuotteen valmistajana tarjouksia, tilauksia, hankkia tavaraa ja laskuttaa työnsä. Opiskelijan on osattava toimia joustavasti muuttuvissa tilanteissa ja osattava etsiä uusia ratkaisumalleja. Hänen on osattava koota asiakkaalle tietoa tuotteesta ja sen valmistuksesta.

- Keskeinen sisältö on tuotteen valmistaminen asiakkaan tarpeen mukaan.

5.2.2.1.6 Tilaustöiden valmistus 10 ov

OPINTOKONAISUUS Tilaustöiden valmistus 10 ov
OPINTOJAKSOT Tilaustyöprojekti 5 ov Tarpeiston valm. erikoistuminen 1 5 ov
ESITIEVAATIMUKSET
TAVOITE Opiskelija valmistaa alihankinta- tai osavalmistustyön, kokonaissuunnitelman tai tuotekokonaisuuden. Hän neuvottelee asiakkaan kanssa tilaustyöstä ja antaa informaatiota valmistuksesta ja materiaaleista. Hän tekee tuotteen, työsuorituksen tai työsuunnitelman sopimuksen tai annettujen työohjeiden mukaisesti. Hän käyttää työhön tarvittavia koneita, välineitä, piirustuksia ja ohjeita sekä kehittää työmenetelmiä ja työskentelynopeutta. Hän arvioi työnsä laatua asiakkaan laatuvaatimusten mukaan ja seuraa työhön käytettyä aikaa.
SISÄLLÖT Tilaustyöprojekti <ul style="list-style-type: none">- Harjoituksia ja kokeiluja materiaaleista ja tekniikoista liittyen valmistettavaan tuotteeseen- Asiakastyön suunnittelu ja valmistusprojekti- Hinnoittelu Tarpeiston valm. erikoistuminen 1 <ul style="list-style-type: none">- Tilaustyöiden valmistusta alan työpaikalla
OPETUSMENETELMÄT Kontaktiopetus, käytännön työn ohjaus ja työskentely, harjoitustehtävät, itsenäinen työskentely, portfolio, itsearviointi, työssäoppiminen, joka raportoidaan myös oppimispäiväkirjalla sekä siihen liittyvillä kirjallisilla tehtävillä, käytännön työtehtävät
ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; Laadukkaan tilaustyön valmistus ja asiakas neuvottelut Muu arviointi; Läsnäolo, ajankäyttö, portfolio, työprosessin hallinta, tuotteiden esteettisyys ja laatu, hinnoittelu, oppimispäiväkirja, oppimistehtävät
ARVIOINTITASOT Tyydyttävä, T1 Opiskelijan on osattava <ul style="list-style-type: none">• ohjeiden mukaan valmistaa ulkopuolisen tilauksesta yksittäinen tuote tai työsuoritus• tehdä ohjeiden mukaista työn seurantaa• toimia tavoitteellisesti työohjeiden mukaan sekä yksin että ryhmässä• pystyttävä ohjeiden avulla työskentelemään asiakkaan laatuvaatimusten mukaan

Hyvä, H3

Opiskelijan on osattava

- toimia yksin sekä ryhmässä
- ohjatutuna valmistaa alansa tuotteita tai toteuttaa alansa työsuunnitelmia annettujen tavoitteiden mukaan
- työskennellä valvotusti valmistajana ja toteuttajana sekä työnjohdon alaisena
- kehittää valmistustaitonsa nopeutta ja osattava ohjatusti arvioida työnjäljen tasoa tavoitevaatimuksiin nähden
- ohjatusti käyttää työsuorituksissa ammattialan piirustuksia, suunnittelijoiden ohjeita sekä muita suuntaa antavia malleja ja luonnoksia
- tehdä työtuntien ja materiaalinkäytön hinta seurantaa
- käyttää ammattialan tavan mukaisia työmenetelmiä, koneita, välineitä ja laitteita sekä osattava ohjattuna kehittää omaan työskentelyyn sopivia tapoja

Kiitettävä, K5

Opiskelijan on osattava valmistaa alansa tuotteita tai toteuttaa alansa työsuunnitelmia annettujen tavoitteiden mukaan. Hänen on osattava neuvotella ja pystyttävä sopimaan tilaajan kanssa toteutettavasta työsuorituksesta ja sen vaiheista. Opiskelijan on osattava antaa valmistukseen ja materiaaleihin liittyvää sekä lopputulosta kuvaavaa informaatiota. Hänen on osattava työskennellä valmistajana ja toteuttajana sekä työnjohdon alaisena että itsenäisesti ammatinharjoittajan tavan mukaan. Hänen on osattava toimia sekä yksin että ryhmässä. Opiskelijan on osattava kehittää valmistustaitonsa nopeutta ja osattava arvioida työnjäljen tasoa tavoitevaatimuksiin nähden. Hänen on osattava työsuorituksissa käyttää ammattialan piirustuksia, suunnittelijoiden ohjeita sekä muita suuntaa-antavia malleja ja luonnoksia. Opiskelijan on osattava tehdä toteutuksen hinnoittelun perusteena olevaa työn edistymisen ja materiaalinkäytön seurantaa. Hänen on osattava käyttää ammattialan tavan mukaisia työmenetelmiä, koneita, välineitä ja laitteita sekä osattava kehittää omaan työskentelyyn sopivia tapoja. Opiskelijan on osattava valmistaa tilaustyö alihankintana tai osavalmistajana. Hänen on osattava toteuttaa kokonaissuunnitelma tai tuotekokonaisuus projektiluontoisesti, urakointityönä tai yksittäisvalmisteisesti.

- *Keskeinen sisältö on ammattialan tavan mukainen tilaustyövalmistus*

5.2.2.1.7 Tuotekehittely ja valmistus 10 ov

OPINTOKONAISUUS

Tuotekehittely ja valmistus 10 ov

OPINTOJAKSOT

Tarpeiston valm. erikoistuminen 2	3 ov
Opinnäytetyön valmistus	5 ov
Opinnäytetyön kuvallinen, kirjallinen ja suullinen esittely	2 ov

ESITIEVOVAATIMUKSET esinesuunnittelun ja valmistuksen pakolliset ammatilliset opinnot suoritettuina

TAVOITE

Opiskelija valmistaa ammattisuunnittelijan tai asiakkaan toiveiden mukaan uniikkituotteen tai sarjatuotteen. Hän kehittää tuotteeseen parannuksia tai uusia tuoteideoita. Opiskelija havainnollistaa ideoita erilaisin kuvallisin ja visuaalisin keinoin ja esittelee ideoitaan ja valmiin tuotteen.

SISÄLLÖT

Tarpeiston valm. erikoistuminen 2

- työssäoppimista alan työpaikalla

Opinnäytetyön valmistus

- Opinnäytetyön valmistus on kokonaisuus, jossa toteutuu tarpeiston valmistuksen ammattitehtävän valmistusprosessi
- Valmistetaan, joku tarpeiston valmistuksen ammattitehtävä käyttäen siihen parhaiten

soveltuvia materiaaleja ja työvälineitä sekä työmenetelmiä

Opinnäytetyön kuvallinen, kirjallinen ja suullinen esittely

- laaditaan tuotekehittelynä opinnäytetyön visuaalinen ja kirjallinen esittelypaketti
- opinnäytetyön suullinen esittäminen seminaarissa

OPETUSMENETELMÄT

Kontaktiopetus, itsenäinen työskentely, työssäoppiminen, joka raportoidaan myös oppimispäiväkirjana sekä siihen liittyvillä kirjallisilla tehtävillä, käytännön työtehtävät, opinnäytetyö seminaarit yhdessä ryhmän kanssa, oppimispäiväkirja, itsearviointi.

ARVIOINTIMENETELMÄT

Näyttö; Tuotteen ja valmistuksen kehittämisprosessi

Muu arviointi; Läsnäolo, omatoimisuus ja ajankäyttö, yhteistyökyky, ongelmanratkaisukyky, työpäiväkirja, valmis tarpeistotuote ja kirjallinen opinnäytetyö, seminaariesittely

ARVIOINTITASOT

Tyydyttävä, T1

Opiskelijan on osattava

- havainnollistaa näkyväksi tuoteideoita piirroksin tai muulla kuvallisella menetelmällä
- ohjattuna käyttää tuotekehittelyn apuna materiaali-, rakenne- ja yksityiskohtakokeiluja
- ohjeiden avulla uudistaa ja kehittää alansa tuotteita sekä omia tuoteideoita
- valmistaa mallikappaleita ohjeiden mukaan
- ohjattuna toteuttaa tuotekehittelyä vaiheittain valmiiksi tuotemalliksi

Hyvä, H3

Opiskelijan on osattava

- suunnitella työnsä ammattialansa suuntautumisen mukaisesti
- etsiä tietoa eri lähteistä, luokitella, vertailla ja jäsentää hankkimaansa tietoa ja muokata sitä käyttökelpoiseksi
- käyttää omaksumiaan ammattialan taitoja ja työn perustana olevaa tietoa uusissa tilanteissa
- valita tietoisesti tarkoituksenmukaiset työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit
- toimia erilaisissa tilanteissa ja ryhmissä suunnitelmallisesti tavoitteita kohden
- ratkaista työhön liittyviä ongelmia ja soveltaen käyttää valittuja työskentelytapoja
- huolehtia työympäristön toimivuudesta ja noudattaa työturvallisuusohjeita arvioida työn etenemistä ja sen tuloksia

Kiitettävä, K5

Opiskelijan on osattava havainnoida ja nähdä ympäristön tarpeita. Hänen on osattava uudistaa ja kehittää alansa tuotteita ja omia tuoteideoita. Hänen on osattava tuotevalmistusta ja -kehittelyä varten etsiä, dokumentoida ja jäsentää tietoa. Opiskelijan on osattava tuottaa ja arvioida muotoiluun ja valmistukseen liittyviä vaihtoehtoisia ratkaisumalleja. Hänen on osattava käyttää tuotekehittely- ja havainnollistamiskeinoina kuvallista ilmaisua, materiaali-, rakenne- ja yksityiskohtakokeiluja sekä erilaisia pienoisi-, hahmo- tai protomalleja. Opiskelijan on osattava kehittää ja valmistaa käyttötarkoitukseen sopivia ja markkinointikelpoisia tuotteita. Hänen on osattava ottaa huomioon esteettisyyden, kulttuurin ja kestävän kehityksen vaatimuksia niin, että tuotteelle saadaan yksilöllisyyttä tai muuta lisäarvoa.

Opiskelijan on osattava valmistaa tavoitteen mukaan asiakas- ja markkinalähtöisesti sekä uniikki- että sarjatuotteita. Hänen on osattava valita tilanteen mukaan käsityön ja koneellisen valmistuksen työtapoja. Hänen on osattava käyttää perinteisiä ja nykyaikaisia materiaaleja ja rakenteita kulttuurihistoriallisiin, taloudellisiin ja ekologisiin tosiasioihin perustuen. Opiskelijan on osattava esitellä ja arvioida työnsä tuloksia. Hänen on osattava hakea ja vastaanottaa ulkopuolista palautetta. Opiskelijan on osattava esitellä tuotteitaan esitysteknisiin ja visuaalisiin näytteillepanon keinoin.

Opiskelijan on osattava työskennellä omatoimisesti yksin, ryhmän jäsenenä ja yhteistyössä ammattisuunnittelijan kanssa. Hänen on työskennellessään osattava noudattaa tuotevastuu- ja salassapitomääräyksiä sekä osattava käyttää tekijänoikeuden ja mallisuojaajan mahdollisuuksia.

- Opiskelijan on osattava seurata ammattialansa kehitystä kotimaassa ja ulkomailla.
- Keskeinen sisältö on tuoteideoiden, tuotteiden ja valmistuksen kehittäminen

5.2.2.1.8 Kädentaidot ja valmistus 10 ov

OPINTOKONAISUUS Kädentaidot ja valmistus 10 ov
OPINTOJAKSOT Asusteiden muokkaus 8 ov Fantasia asut, siivet 2 ov
ESITIEOVAATIMUKSET
TAVOITE Opiskelija valmistaa ammattisuunnittelijan tai asiakkaan toiveiden mukaan uniikkituotteen tai sarjatuotteen. Hän kehittää tuotteeseen parannuksia tai uusia tuoteideoita. Opiskelija havainnollistaa ideoita erilaisin kuvallisin ja visuaalisin keinoin ja esittelee ideoitaan ja valmiin tuotteen.
SISÄLLÖT Asusteiden muokkaus <ul style="list-style-type: none">- Opintojakso sisältää korun, kruunun, viuhkan, päivävarjon, vyön ja vyön soljen valmistamisen sekä laukun ja kenkien muokkaamisen. Fantasia-asut, siivet <ul style="list-style-type: none">- Opintojakso sisältää fantasia asujen siipien mekanismeja sekä siipien valmistuksen
OPETUSMENETELMÄT Kontaktiopetus, itsenäinen työskentely, portfolio, itsearviointi.
ARVIOINTIMENETELMÄT Näyttö; Tuoteidean ja tuotteen kehittäminen sekä korkeatasoisen tuotteen valmistus Muu arviointi; Läsnäolo, ajankäyttö, portfolio
ARVIOINTITASOT Tyydyttävä, T1 Hyvä, H3 Kiitettävä, K5

5.2.2.1.9 Näyttöjen toteuttamissuunnitelma

	Näyttö 1	Näyttö 2	Näyttö 3	Näyttö 4	Näyttö 5
Paikka	Salpaus / Hollola	Työpaikka	Salpaus / Hollola	Salpaus / Hollola	Työpaikka
Ajankohta	1. vuoden 5. jakso	2. vuoden 1. jakso.	2. vuoden 3. jakso	3. vuoden 4. jakso	3. vuoden 5. jakso
Arvioijat	Opettajat	Työpaikkaohjaaja ja opettaja	Opettajat	Opettajat	Opettajat ja työpaikan edustaja
Opintokokonaisuus	Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen	Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot	Tuotteen suunnittelu ja valmistus	Tuotekehittely ja valmistus	Tilaustöiden valmistus
Arviointikohteet					
Työprosessin hallinta		valmistusprosessi	tuotekehitysprosessi	tuotekehitysprosessi	
Työtehtävän hallinta	väri-, muoto- ja tilasomm. ja visuaal. esitystapojen käyttö	keskeiset työmenetelmät, -välineet, koneet ja laitteet		ideointi-, tiedonhankinta-, dokumentointi-, valmistusmenetelmä	tilaustyö
Työn perustana olevan tiedon hallinta	sommittelun ja väriopin perusasiat, kulttuurihist.		tuotesuunnittelu- ja tuotantotavat, tuotevastuu, tekijänoik., taloudellisuus	tuotevastuu, tekijänoik. mallisuoja, esteettisyyden ja kulttuurin vaatimukset	
Työturvallisuus		työsuojelumääräykset			
Ydinosaaminen		yhteistyötaidot	ongelmanratkaisutaidot		yhteistyötaidot
Yhteiset painotukset					asiakaslähtöisyys
Opintokokonaisuus	Perinteen taitaminen	Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus	Esinevalmistuksen suunnittelu	Esinevalmistuksen suunnittelu	Kädentaidot ja valmistus
Arviointikohteet					
Työprosessin hallinta		asiakastapaamiset, neuvottelut	tekn. piirust., työohjeet, arviointi ja esittely	dokumentointi, tekn. piirust., työohjeet,	tuotekehitysprosessi
Työtehtävän hallinta	perustekn. käyttö	aikataulu, asiakastapaam. tarjoukset, hinnoittelu, hankinnat, laskutus	tuotesuunn.menetelmät	tuotesuunn.menetelmät	uniikki- tai sarjatyötuote
Työn perustana olevan tiedon hallinta	materiaalit, välineet, laatu		tuotesuunn.menetelmät, tiedonhankinta	tuotesuunn.menetelmät, tiedonhankinta	laatuerojen tunnistaminen ja arviointi
Työturvallisuus					
Ydinosaaminen		vuorovaikutus-, viestintä-, yhteistyötaidot			
Yhteiset painotukset		asiakaslähtöisyys			teknologian ja tietotekn. hyödyntäminen

5.2.2.1.10 Näyttö 1

Oppilaitosnäyttö

Moduuli 5

Ajankohta:

Näyttö annetaan 1. vuoden 5. jaksossa.

Näytetään:

Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen	10 ov
Perinteen taitaminen	5 ov

Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen
keskeinen osaaminen on:

- käsi- ja taideteollisuuden historia ja kulttuuriperintö
- visuaalisen esitystapojen esteettinen soveltaminen ilmaisun ja kommunikoinnin välineenä.

Perinteen taitaminen

keskeinen osaaminen on:

- ammattialan kulttuurihistorian tunteminen ja soveltaminen esinesuunnittelussa ja -valmistuksessa.

Arvioijat:

Ammattialojen opettajat.

Näytön kuvaus:

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija käyttää ja soveltaa esteettistä ja visuaalista tietoa (väri-, muoto- ja tilasommittelu) sekä kulttuurihistorian tietoa ammattialalle ominaisissa materiaali-, rakenne- ja työparatkaisuissa ammattialan suunnittelu-, valmistus-, toteutus- ja markkinointitilanteissa.

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija valmistaa tuotteen määrättyyn tilaan ja aikaan sopivaksi. Hän ottaa huomioon tuotteen kohderyhmän, kulttuurialueen ja asiakkaan toivomukset ja käyttää hyväkseen ammattialansa kulttuurihistorian lähdeaineistoja. Opiskelija käyttää joko perinteisiä työtekniikoita ja materiaaleja tai soveltaa niitä nykyaikaisiin työmenetelmiin.

Näyttöympäristön kuvaus:

Näyttö annetaan oppilaitoksen työtiloissa. Näyttöympäristössä tulee olla ammattialan materiaalien käsittelyyn tarvittavat koneet ja laitteet, jotka täyttävät työturvallisuusmääräykset.

Kulttuuriosaaminen näytetään ottaen huomioon paikalliset erityispiirteet: materiaalit, esineet, perinteiset ammatit ja työkalut, rakennustapa, koristeaiheet, kulttuurimaisema, muinaismuistot ja paikallisten yritysten kulttuuri. Kulttuuriosaaminen tulee työprosessin lisäksi esille arviointikeskustelussa, jossa opiskelija kertoo työstään ja perustelee valintojaan sekä arvioi työskentelyään ja työnsä lopputulosta.

Arvioinnin kohteet:

Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen

Työtehtävän hallinta: Väri-, muoto- ja tilasommittelun ja visuaalisten esitystapojen sekä kulttuurihistoriallisen tiedon käyttö ammattialan suunnittelutyössä sekä valmistuksen, toteutuksen ja markkinoinnin apuna

Työn perustana olevan tiedon hallinta: Sommittelun perusasiat sekä käsi- ja taideteollisuuden historia, kansanperinne ja taidehistoria ammattialaan sovellettuna

Perinteen taitaminen

Työtehtävän hallinta: Perinteisten materiaalien, rakenteiden ja työmenetelmien käyttö ammattialan työtehtävässä nykyajan arvostusten mukaan

Työn perustana olevan tiedon hallinta: Ammattialan käsi- ja taideteollisuuden historian tuntemus

5.2.2.1.11 Näyttö 2

Työpaikkanäyttö

Moduuli 6

Ajankohta:

Näyttö annetaan 2. vuoden 1. jaksossa.

Näytetään:

Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot 20 ov

Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus 10 ov

Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot

keskeinen osaaminen on:

- ammattialan vaatimusten mukainen tuotevalmistuksen tekninen ja työturvallinen osaaminen.

-

Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus

keskeinen osaaminen on:

- tuotteen valmistaminen asiakkaan tarpeen mukaan.

Arvioijat:

Ammattialan opettaja, työpaikkaohjaaja,

Asiakas, asiakaskokemus

Näytön kuvaus:

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija valitsee ja käyttää ammattialan keskeisiä työmenetelmiä, työkokonaisuuksia tai niiden osia, joita työpaikalla tehdään tuotannollisessa toiminnassa. Opiskelija huolehtii työturvallisuudesta käyttäessään ammattialansa keskeisiä työtapoja, koneita sekä laitteita. Opiskelija valmistaa tuotteen tai sen osan valmiin mallin, työpiirustusten tai sovellettavien työohjeiden mukaan käyttäen alan keskeisiä, perinteisiä työtapoja, materiaaleja ja tuoterakenteita. Hän toimii työpaikalla yksin tai työryhmässä, tehtävän mukaan.

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija valmistaa tuotteen asiakkaan tarpeen mukaan. Hän vastaa mahdollisimman itsenäisesti valmistukseen liittyvistä toiminnoista, kuten tarjousten ja tilausten tekemisestä, materiaalien hankkimisesta, aikataulun laatimisesta, hinnoittelusta ja laskutuksesta. Opiskelija sopii asiakastapaamiset, työn suunnittelu- ja luovutustilaisuudet sekä neuvottelutilanteet. Asiakaskeskusteluissa opiskelija esittää tuotteen ominaisuuksiin, valmistukseen ja käytettäviin ratkaisuihin liittyviä ideoita ja asiantuntemustaan sekä suullisesti että luonnoksin, materiaalinäyttein tai muulla tavalla havainnollistaen.

Näyttöympäristön kuvaus:

Tuotteen asiakaslähtöisen valmistuksen ammattiosaamisen näyttöympäristö voi olla pienyritys, myymälä, suurempi tuotantolaitos, käsityökeskus, harrastepiiri, oppilaitos tms. paikka, jossa opiskelija toimii vuorovaikutuksessa suoraan asiakkaan kanssa. Asiakkaan voi hankkia yritys, oppilaitos tai opiskelija. Näytön aikana opiskelija huolehtii yhteydenpidosta asiakkaaseen ja muihin sidosryhmiin. Työyhteisössä opiskelija voi kuulua johonkin työryhmään tai hän voi tehdä työn yksin.

Arvioinnin kohteet:

Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot

Työprosessin hallinta:

Valmistusprosessin hallinta ammattialalla

Työtehtävän hallinta:

Ammattialan keskeisten työmenetelmien, -välineiden, koneiden ja laitteiden hallinta

Työturvallisuuden hallinta:

Ammattialan työsuojelumääräykset

Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen:

Yhteistyötaidot

Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus

Työtehtävän hallinta: Valmistusaikataulun suunnittelu: asiakastapaamisten ajankohdat, tarjousten, hinnoittelun, tilauksien, tavarahankinnan ja laskutuksen käytänteet

Artesaani, tarpeiston valmistus
ESTAN06AKU/BKU

Työprosessin hallinta: Asiakastapaamiset ja tuotevaatimuksista ja valmistuksesta neuvottelemine
Yhteiset painotukset: laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta
Ydinosaaminen: vuorovaikutus- ja viestintätaidot, yhteistyötaidot

5.2.2.1.12 Näyttö 3

Oppilaitosnäyttö

Moduuli 8

Ajankohta:

Näyttö annetaan 2. vuoden 3. jaksossa.

Näytetään:

Tuotteen suunnittelu ja valmistus 10 ov
Esinevalmistuksen suunnittelu 5 ov

Tuotteen suunnittelu ja valmistus
keskeinen osaaminen on:

- suunnitteluun pohjautuva tuotevalmistus.

Esinevalmistuksen suunnittelu
keskeinen osaaminen on:

- ammattialan tuotekehittelyn ja valmistusprosessin työtapojen käyttö yhteistyön ja suunnitelmallisen työskentelyn välineenä.

Arvioijat:

Ammattialan opettaja

Näytön kuvaus:

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija valmistaa tuotekehitysprosessissa yksittäistuotteen tai sarjavalmistetun tuotteen suunnittelijan tai muotoilijan toimeksiannosta. Opiskelija kehittää ammattisuunnittelijan kanssa tämän tai asiakkaan antamien luonnosten tai kuvien pohjalta joko yksittäistuotteen tai sarjavalmistetun tuotteen valmistusta. Hän valmistaa tuotteen, valitsee käytettävät materiaalit ja rakenteet sekä pohtii tuotteen muotoiluun ja valmistukseen vaikuttavia mittasuhteita, muotoja ja värejä.

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija valmistaa ja käyttää työohjeita, esityskuvia tai malleja tuotekehitysprosessin ideointi-, esisuunnittelu-, suunnittelu-, valmistus- tai markkinointivaiheessa ja/tai etsii tuotekehitysprosessin eri vaiheissa tarvittavaa tietoa. Opiskelija käyttää mallien ideoinnissa ja rakenteiden ratkaisuvaihtoehtojen suunnittelussa tai lopullisen mallin esittämiseksi hyväksi erilaisia esitystekniikoita, työohjeita ja mallinrakennusmenetelmiä tai tekee muun tuotekehitysprosessin etenemistä hyödyntävän tuotoksen. Opiskelija käyttää suunnittelussa tarvittavan tiedon haussa lähdeaineistoja ja asiantuntijatieta.

Näyttöympäristön kuvaus:

Tuotteen suunnittelun ja valmistuksen ammattiosaamisen näyttö voidaan tehdä joko työpaikalla tai oppilaitoksessa, jossa on ammattialan tuotantotoimintaan ja valmistukseen tarvittavat välineet, koneet ja laitteet sekä käytävissä määräysten mukainen työsuojeluvälineistö ja turvallinen työympäristö. Näyttöympäristö voi olla pienyritys, suuri tuotantolaitos, käsityökeskus, työkeskus tai harrastuspiiri, esimerkiksi kansalaisopisto. Työyhteisössä opiskelija voi kuulua johonkin työryhmään tai hän voi tehdä työn yksin.

Piirtämisessä tarvittavia välineitä ovat ammattialan esitystekniset piirustusvälineet ja paperit sekä tarvittaessa tietokone asianmukaisine ohjelmineen. Mallien valmistamiseen tarvitaan ammattialan käsityövälineitä, koneita ja laitteita sekä kyseisen mallin valmistamiseen sopivia pahvi-, puu-, muovi-, metalli- ym. materiaaleja sekä tarvittaessa tietokonetta asianmukaisine ohjelmineen. Jos työpaikalla ei ole tietokonetta, voi tämän osan tehdä näytön järjestäjien kanssa erikseen sovitulla paikalla, esimerkiksi oppilaitoksessa.

Arvioinnin kohteet:

Artesaani, tarpeiston valmistus
ESTAN06AKU/BKU

Tuotteen suunnittelu ja valmistus

Työprosessin hallinta;

Tuotesuunnittelu ja valmistus tuotekehitysprosessissa

Työn perustana olevan tiedon hallinta;

Ammattialan tuotesuunnittelu- ja tuotantotapojen sekä tuotevastuun ja tekijänoikeuksien perusasioiden tuntemus ja taloudellinen ajattelu

Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen;

Ongelmanratkaisutaidot

Esinevalmistuksen suunnittelu

Työprosessin hallinta;

Tuotekehitysprosessin hallinta

Dokumentointi, tekniset piirustukset, tuotevalmistuksen työohjeet, valmistus prosessin eri vaiheissa, arviointi ja esittely

Työtehtävän hallinta;

Käsivaraisten, mekaanisten ja tietoteknisten tuotesuunnittelumenetelmien käyttö

tuotekehitysprosessin eri vaiheissa

Työn perustana olevan tiedon hallinta;

Käsivaraisten, mekaanisten ja tietoteknisten tuotesuunnittelumenetelmien tuntemus ja tiedonhankinta tuotekehitysprosessin eri vaiheissa

5.2.2.1.13 Näyttö 4

Oppilaitosnäyttö

Moduuli 14

Ajankohta:

Näyttö annetaan 3. vuoden 4. jaksossa.

Näytetään:

Tuotekehittäminen ja valmistus 10 ov

Esinevalmistuksen suunnittelu 5 ov

Tuotekehittäminen ja valmistus

keskeinen osaaminen on:

- tuoteideoiden, tuotteiden ja valmistuksen kehittäminen.

Esinevalmistuksen suunnittelu

keskeinen osaaminen on:

- ammattialan tuotekehittelyn ja valmistusprosessin työtapojen käyttö yhteistyön ja suunnitelmallisen työskentelyn välineenä.

Arvioijat:

Ammattialan opettaja

Näytön kuvaus:

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija valmistaa ja käyttää työohjeita, esityskuvia tai malleja tuotekehitysprosessin ideointi-, esisuunnittelu-, suunnittelu-, valmistus- tai markkinointivaiheessa ja/tai etsii tuotekehitysprosessin eri vaiheissa tarvittavaa tietoa.

Opiskelija käyttää mallien ideoinnissa ja rakenteiden ratkaisuvaihtoehtojen suunnittelussa tai lopullisen mallin esittämisessä hyväksi erilaisia esitystekniikoita, työohjeita ja mallinrakennusmenetelmiä tai tekee muun tuotekehitysprosessin etenemistä hyödyntävän tuotoksen. Opiskelija käyttää suunnittelussa tarvittavan tiedon haussa lähdeaineistoja ja asiantuntijatietoa.

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija valmistaa ammattisuunnittelijan tai asiakkaan toiveiden mukaan uniikkituotteen tai sarjatuotteen. Hän kehittää tuotteeseen parannuksia tai uusia tuoteideoita. Opiskelija havainnollistaa ideoita erilaisin kuvallisin ja visuaalisin keinoin ja esittelee ideoitaan ja valmiin tuotteen.

Artesaani, tarpeiston valmistus
ESTAN06AKU/BKU

Näyttöympäristön kuvaus:

Esinevalmistuksen suunnittelun ammattiosaamisen näyttöjen näyttöpaikkana voi olla esimerkiksi tuotantolaitos, liikeyritys, teatteri, messutapahtuma tai näyttely, suunnittelutoimisto tai oppilaitos. Näyttöympäristö voi myös liittyä kerho- ja harrastustoimintaan. Piirtämisessä tarvittavia välineitä ovat ammattialan esitystekniset piirustusvälineet ja paperit sekä tarvittaessa tietokone asianmukaisine ohjelmineen.

Mallien valmistamiseen tarvitaan ammattialan käsityövälineitä, koneita ja laitteita sekä kyseisen mallin valmistamiseen sopivia pahvi-, puu-, muovi-, metalli- ym. materiaaleja sekä tarvittaessa tietokonetta asianmukaisine ohjelmineen. Jos työpaikalla ei ole tietokonetta, voi tämän osan tehdä näytön järjestäjien kanssa erikseen sovitulla paikalla, esimerkiksi oppilaitoksessa. Näyttö voidaan suorittaa tuotekehitysprosessin vaiheesta riippumatta ryhmä- tai parityönä.

Arvioinnin kohteet:

Tuotekehittely ja valmistus

Työprosessin hallinta:

Tuotekehitysprosessin hallinta

Työtehtävän hallinta:

Tuotekehittelyn ideointi-, tiedonhankinta-, dokumentointi-, esitys- ja valmistusvaiheiden menetelmien hallinta

Työn perustana olevan tiedon hallinta:

Tuotevastuu- ja salassapitomääräykset, tekijänoikeudet ja mallisuoja, esteettisyyden ja kulttuurin vaatimukset

Esinevalmistuksen suunnittelu

Työprosessin hallinta:

Tuotekehitysprosessin hallinta

Dokumentointi, tekniset piirustukset, tuotevalmistuksen työohjeet, valmistus prosessin eri vaiheissa, arviointi ja esittely

Työtehtävän hallinta:

Käsivaraisten, mekaanisten ja tietoteknisten tuotesuunnittelumenetelmien käyttö tuotekehitysprosessin eri vaiheissa

Työn perustana olevan tiedon hallinta:

Käsivaraisten, mekaanisten ja tietoteknisten tuotesuunnittelumenetelmien tuntemus ja tiedonhankinta tuotekehitysprosessin eri vaiheissa

5.2.2.1.14 Näyttö 5

Työpaikkanäyttö

Moduuli 15

Ajankohta:

Näyttö annetaan 3. vuoden 5. jaksossa.

Näytetään:

Tilaustöiden valmistus 10 ov

Kädentaidot ja valmistus 10 ov

Tilaustöiden valmistus

keskeinen osaaminen on

- ammattialan tavan mukainen tilaustyövalmistus.

Kädentaidot ja valmistus

keskeinen osaaminen on:

- tuoteidean ja tuotteen kehittäminen
- korkeatasoisten tuotteiden valmistus.

Arvioijat:

Ammattialan opettaja, työpaikkaohjaaja

Asiakas, asiakaskokemus

Näytön kuvaus:

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija valmistaa alihankinta- tai osavalmistustyön, kokonaissuunnitelman tai tuotekokonaisuuden. Hän neuvottelee asiakkaan kanssa tilaustyöstä ja antaa informaatiota valmistuksesta ja materiaaleista. Hän tekee tuotteen, työsuorituksen tai työsuunnitelman sopimuksen tai annettujen työohjeiden mukaisesti. Hän käyttää työhön tarvittavia koneita, välineitä, piirustuksia ja ohjeita sekä kehittää työmenetelmiä ja työskentelynopeutta. Hän arvioi työnsä laatua asiakkaan laatuvaatimusten mukaan ja seuraa työhön käytettyä aikaa.

Ammattiosaamisen näytössä opiskelija valmistaa korkealaatuisen yksittäistuotteen tai sarjatyötuotteen, jonka valmistaminen vaatii kädentaitoa. Hän kehittää tuoteideaa, tuotetta ja tuotteen valmistuksen laatua. Opiskelija valitsee materiaalit, rakenneratkaisut ja työmenetelmät sekä vastaa tehdyistä ratkaisuista. Työn eri vaiheissa opiskelija vertailee ja arvioi vaihtoehtoisia ratkaisumalleja. Hän tekee kokeiluja sekä valintoja niin, että ratkaisut perustellusti sopivat kehitettävään tai toteutettavaan tuotteeseen, ovat esteettisesti ja toiminnallisesti korkeatasoisia sekä vastaavat toimeksiantajan tai asiakkaan tarpeeseen.

Näyttöympäristön kuvaus:

Näyttö annetaan työpaikalla tai oppilaitoksessa. Näytöissä tulee olla mahdollisuus kokeilla vaihtoehtoisia valmistus- ja viimeistelytekniikoita sekä valmistusmenetelmiä. Kokeiluja vertailemalla opiskelija voi valita ne menetelmät, joilla saadaan parhaiten asiakkaan tarvetta vastaava, korkealaatuinen lopputulos. Työhön käytetään ammattialalle tyypillisiä koneita, laitteita, työkaluja ja materiaaleja. Näyttö voidaan antaa yksin tai ryhmän jäsenenä.

Arvioinnin kohteet:

Tilaustoiden valmistus

Työtehtävän hallinta;

Tilaustyön valmistaminen alihankintana tai osavalmistajana

Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen;

Yhteistyötaidot

Yhteiset painotukset;

Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta

Kädentaidot ja valmistus

Työprosessin hallinta;

Korkealaatuisen uniikki- tai sarjatyötuotteen tuoteidean ja/tai tuotteen kehittämisen ja valmistuksen prosessi

Työtehtävän hallinta;

Korkeatasoisen uniikki- tai sarjatyötuotteen valmistus

Työn perustana olevan tiedon hallinta;

Kädentaidon ja työnjäljen laatuerojen tunnistaminen ja arvioiminen

Yhteiset painotukset;

Teknologian ja tietotekniikan hyödyntäminen

5.2.2.1.15 Näyttöjen arviointikohteet ja kriteerit

OPINTOKOKONAISUUS Esteettinen, visuaalinen ja kulttuuriosaaminen 10 ov			
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä (T1)	Hyvä (H3)	Kiitettävä (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työtehtävän hallinta Väri-, muoto- ja tilasommitelun ja visuaalisten esitystapojen sekä kulttuurihistoriallisen tiedon käyttö ammattialan suunnittelutyössä sekä valmistuksen, toteutuksen ja markkinoinnin apuna	käyttää ohjeiden mukaan sommitelun sekä väri- ja muoto-opin perusasioita sekä käsi- ja taideteollisuuden historian tietoa suunnittelun ja ammattityön apuna.	käyttää ja ohjattuna soveltaa sommitelun sekä väri- ja muoto-opin perusasioita sekä käsi- ja taideteollisuuden historian tietoa ammattityön apuna.	käyttää ja soveltaa ilmaisussaan väri-, muoto- ja tilasommitelua sekä käyttää esteettistä ja visuaalista tietoa sekä käsi- ja taideteollisuuden historian tietoa ammattityössä. tulkitsee näkemäänsä rakennettua ympäristöä, tuotteita ja teoksia.
Työn perustana olevan tiedon hallinta Sommitelun perusasiat sekä käsi- ja taideteollisuuden historia, kansanperinne ja taidehistoria ammattialaan sovellettuna	tunnistaa ja erottaa lähdeaineistoja käyttäen tuotteen aikakausien tunnuspiirteitä. esittää omia ideoitaan ja suunnitelmiaan visuaalisesti.	yhdistää ohjattuna väri-, muoto- ja tilasommitelun vaikutukset sekä käsi- ja taideteollisuuden historian, kansanperinteen ja taidehistoriallisen tiedon materiaali-, rakenne- ja työtaparatkaisuihin.	yhdistää väri-, muoto- ja tilasommitelun vaikutukset sekä käsi- ja taideteollisuuden historian, kansanperinteen ja taidehistoriallisen tiedon materiaali-, rakenne- ja työtaparatkaisuihin ja ekologisiin seuraamuksiin.
T2 = opiskelija osaa T1 lisäksi jotakin myös H3 tavoitteista.			
H4 = opiskelija osaa H3 lisäksi jotakin myös K5 tavoitteista.			

OPINTOKOKONAISUUS Perinteen taitaminen 5 ov			
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä (T1)	Hyvä (H3)	Kiitettävä (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työtehtävän hallinta Perinteisten materiaalien, rakenteiden ja työmenetelmien käyttö ammattialan työtehtävässä nykyajan	erottaa toisistaan ammattialan perinteiset materiaalit ja työmenetelmät ja käyttää niitä ohjattuna	käyttää ammattialansa perinteisiä materiaaleja, rakenteita ja työmenetelmiä aikakausien tuotteiden tunnuspiirteiden	käyttää ammattialansa perinteisiä materiaaleja, rakenteita ja työmenetelmiä aikakausien tuotteiden tunnuspiirteiden

Artesaani, tarpeiston valmistus
ESTAN06AKU/BKU

arvostusten mukaan	kohderyhmän ja kulttuurialueen vaatimusten mukaan.	mukaan. kehittää ohjattuna materiaaleja, rakenteita ja työmenetelmiä nykyajan tuotevalmistuksen laadun näkökulmasta. käyttää ohjattuna työskentelyssään kulttuuritietoa ottaen huomioon tuotteen kohderyhmän.	mukaan. soveltaa ja kehittää materiaaleja, rakenteita ja työmenetelmiä nykyajan tuotevalmistuksen laadun ja arvostuksen näkökulmasta. käyttää työskentelyssään kulttuuritietoa ottaen huomioon tuotteen kohderyhmän ja kulttuurialueen.
Työn perustana olevan tiedon hallinta Ammattialan käsi- ja taideteollisuuden historian tuntemus	tunnistaa ammattialan käsityön ja taideteollisuuden historian pääpiirteet. tunnistaa ammattialan esineiden ja tuotteiden tyyli-suuntien ominaispiirteet lähdeaineistoja käyttäen.	tuntee suomalaisen esinevalmistuksen, käsityön ja taideteollisen tuotannon menneisyyttä ja nykytilaa. tuntee ohjattuna tuotteen valmistuksen ja tuotteiden käyttötavat siten, että ohjattuna pystyy soveltamaan niitä esinesuunnittelussa ja -valmistuksessa. tunnistaa perinteisten ja nykyaikaisten materiaalien ja työtekniikoiden erot ja yhtäläisyydet siten, että pystyy käyttämään niitä esinesuunnittelussa ja -valmistuksessa. tunnistaa ja ajoittaa ohjattuna alansa tuotteet ja tunnuspiirteet.	tuntee suomalaisen esinevalmistuksen, käsityön ja taideteollisen tuotannon menneisyyttä ja nykytilaa. tuntee tuotteen valmistuksen ja käytön keskeiset tyylit, merkittävät tuotteet ja tuotteiden käyttötavat siten, että pystyy soveltamaan niitä esinesuunnittelussa ja -valmistuksessa. tuntee perinteisten ja nykyaikaisten materiaalien ja työtekniikoiden erot ja yhtäläisyydet siten, että pystyy käyttämään niitä esinesuunnittelussa ja -valmistuksessa. tunnistaa, ajoittaa ja sijoittaa oikein alansa tuotteet ja tunnuspiirteet.
T2 = opiskelija osaa T1 lisäksi jotakin myös H3 tavoitteista.			
H4 = opiskelija osaa H3 lisäksi jotakin myös K5 tavoitteista.			

OPINTOKOKONAISUUS

Tuotteen tekninen valmistus ja kädentaidot 20 ov

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit
--------------------	--------------------

	Tyydyttävä (T1)	Hyvä (H3)	Kiitettävä (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta Valmistusprosessin hallinta ammattialalla	valmistaa ohjeen mukaan alan tuotteen alusta loppuun työpiirroksia käyttäen.	arvioi ja kehittää teknistä osaamistaan ja kädentaitojaan. kehittää ohjattuna valmistusmenetelmiä niin, että tuote voidaan valmistaa taloudellisesti. valmistaa ammattialan tuotteen alusta loppuun valmiin mallin tai työpiirroksen mukaan.	arvioi ja kehittää teknistä osaamistaan ja kädentaitojaan. valitsee, soveltaa ja kehittää valmistusmenetelmiä niin, että tuote voidaan valmistaa taloudellisesti ottaen huomioon ammattialan laatuvaatimukset. valmistaa ammattialan yksittäistuotteen alusta loppuun valmiin mallin, työpiirustusten ja sovellettavien työohjeiden mukaan.
Työtehtävän hallinta Ammattialan keskeisten työmenetelmien, -välineiden, koneiden ja laitteiden hallinta	käyttää ammattialan keskeisiä työvälineitä, koneita ja laitteita. valmistaa ohjeen mukaan ammattialan tuotteen alusta loppuun työpiirroksia käyttäen. käyttää ohjeen mukaan ammattialan perinteisiä työtapoja, materiaaleja ja tuoterakenteita.	käyttää ammattialan keskeisiä työmenetelmiä, välineitä, koneita ja laitteita alan työtehtävissä ja tuotteiden valmistuksessa. valmistaa ammattialan tuotteen alusta loppuun valmiin mallin tai työpiirroksen mukaan. tekee perinteiset liitokset ja rakenteet ammattialan materiaaleista.	valitsee ja käyttää ammattialan keskeisiä työmenetelmiä, -välineitä, koneita ja laitteita soveltaen niitä alan työtehtävien, valmistus- ja tuotantotapojen mukaan. valmistaa ammattialan yksittäistuotteen alusta loppuun valmiin mallin, työpiirustusten ja sovellettavien työohjeiden mukaan. tekee perinteiset liitokset ja rakenteet ja pystyy viimeistelyyn työnjälkeen.
Työturvallisuuden hallinta Ammattialan työsuojelumääräykset	toimii ammattialan työsuojelumääräysten mukaan.	toimii ammattialan työsuojelumääräysten mukaan. pitää ammattialansa työvälineet, koneet ja laitteet käyttökuntoisina.	toimii ammattialan työsuojelumääräysten mukaan. pitää ammattialansa työvälineet, koneet ja laitteet käyttökuntoisina ja huoltaa ne. kehittää työympäristöään ja toimii siinä järjestelmällisesti.

Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Yhteistyötaidot	työskentelee tavoitteellisesti ohjeen mukaan yksin sekä ohjattuna työryhmässä.	työskentelee asetettujen tavoitteiden mukaan yksin ja ryhmän jäsenenä.	työskentelee asetettujen tavoitteiden mukaan yksin ja ryhmän jäsenenä. toimii ohjeiden mukaan yrityksessä ammattialansa tuotevalmistuksen työntekijänä.
T2 = opiskelija osaa T1 lisäksi jotakin myös H3 tavoitteista.			
H4 = opiskelija osaa H3 lisäksi jotakin myös K5 tavoitteista.			

OPINTOKOKONAISUUS Tuotteen asiakaslähtöinen valmistus 10 ov			
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä (T1) Opiskelija	Hyvä (H3) Opiskelija	Kiitettävä (K5) Opiskelija
Työprosessin hallinta Valmistusaikataulun suunnittelu: asiakastapaamisten ajankohdat, tarjousten, hinnoittelun, tilauksien, tavarahankinnan ja laskutuksen käytänteet	työskentelee sovitun aikataulun mukaan. hankkii tuotteen valmistamiseen tarvittavia materiaaleja ja tarvikkeita sekä ohjeiden mukaan laskee valmistamansa tuotteen materiaalikustannukset.	suunnittelee ohjattuna valmistusaikataulun. työskentelee sovitun aikataulun mukaan. tekee ohjattuna tarjouksia, tilauksia ja laskuja ja hinnoittelee ohjattuna työn kokonaiskustannukset.	suunnittelee valmistusaikataulun ja noudattaa sitä. tekee valmistajana tarjouksia ja tilauksia, laskuttaa ja hankkii tavaroita ja hinnoittelee työn kokonaiskustannukset.
Työtehtävän hallinta Asiakastapaamiset ja tuotevaatimuksista ja valmistuksesta neuvottelemisen	työskentelee ja kommunikoi ohjattuna suoraan asiakkaan kanssa.	työskentelee ja kommunikoi ohjattuna suoraan asiakkaan kanssa. neuvottelee ohjattuna tuotteen vaatimuksista ja valmistuksesta.	sopii asiakastapaamisista. neuvottelee tuotteen vaatimuksista ja valmistuksesta.
Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Vuorovaikutus- ja viestintätaidot		kokoaa ohjattuna asiakkaalle tietoa tuotteesta ja sen valmistuksesta. esittää ideansa ja	kokoaa asiakkaalle tietoa tuotteesta ja sen valmistuksesta. esittää ideansa ja

Yhteistyötaidot		kommunikoi asiakkaan kanssa yleiskielellä. toimii ohjattuna muuttuvissa tilanteissa ja etsii ohjattuna uusia ratkaisumalleja.	kommunikoi asiakkaan kanssa yleis- ja ammattikielellä. toimii joustavasti muuttuvissa tilanteissa ja etsii uusia ratkaisumalleja.
Yhteiset painotukset Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta	valmistaa tuotteen asiakkaalle ohjeiden mukaan.	valmistaa ohjattuna tuotteen, joka vastaa asiakkaan vaatimuksia ja sopii sovittuun käyttötarkoitukseen. työskentelee valmistuksessa ottaen ohjattuna tuotevastuulain huomioon.	valmistaa asiakkaan vaatimusten mukaan tuotteen sovittuun käyttötarkoitukseen. työskentelee valmistuksessa ottaen huomioon tuotevastuulain.
T2 = opiskelija osaa T1 lisäksi jotakin myös H3 tavoitteista.			
H4 = opiskelija osaa H3 lisäksi jotakin myös K5 tavoitteista.			

OPINTOKOKONAISUUS Tuotteen suunnittelu ja valmistus 10 ov			
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä (T1) Opiskelija	Hyvä (H3) Opiskelija	Kiitettävä (K5) Opiskelija
Työprosessin hallinta Tuotesuunnittelu ja valmistus tuotekehitysprosessissa	valmistaa tuotteen suunnitteluun pohjautuvien valmistusohjeiden mukaan.	kehittää ohjattuna käsityönä valmistetun tuotteen sarjavalmistaiseksi. etsii tuotteen valmistukseen ja muotoiluun liittyvää tietoa ja lähdeaineistoja ja ohjattuna soveltaa hankkimaansa tietoa tuotteen valmistukseen ja muotoiluun. valmistaa tarkoituksenmukaisen tuotteen laatuvaatimusten mukaisesti.	kehittelee ja ideoi työtapoja ja valmistusteknisiä ratkaisuja. kehittää käsityönä valmistetun tuotteen sarjavalmistaiseksi. etsii ja käyttää tuotteen valmistukseen ja muotoiluun liittyvää tietoa ja lähdeaineistoja. valmistaa esteettisesti toimivan, tarkoituksenmukaisen ja markkinointikelpoisen tuotteen laatuvaatimusten mukaisesti luonnosten, teknisten piirustusten, hahmomallien ja esitekuvien perusteella.

		arvioi ohjattuna eri ratkaisuvaihtoehtojen kustannusvaikutuksia ja merkitystä tuotteen arvostukseen.	arvioi eri ratkaisuvaihtoehtojen kustannusvaikutuksia ja merkitystä tuotteen arvostukseen.
<p>Työn perustana olevan tiedon hallinta Ammattialan tuotesuunnittelu- ja tuotantotapojen sekä tuotevastuun ja tekijänoikeuksien perusasioiden tuntemus ja taloudellinen ajattelu</p>	valmistaa tuotteen tuotesuunnittelun valmistusohjeiden mukaan.	<p>tuntee ammattialan tuotesuunnittelua ja tuotantotapoja siten, että pystyy valmistamaan tarkoituksenmukaisen tuotteen laatuvaatimuksien mukaan.</p> <p>tuntee ohjattuna tuotevastuun ja tekijänoikeuksien perusasiat siten, että pystyy neuvottelemaan tuotteen vaatimuksista.</p>	<p>tuntee ammattialan tuotesuunnittelua, tuotantotapoja ja taloudellista ajattelua siten, että pystyy valmistamaan esteettisesti toimivan, tarkoituksenmukaisen ja markkinointikelpoisen tuotteen laatuvaatimuksien mukaisesti luonnosten, teknisten piirustusten, hahmomallien ja esitekuvien perusteella.</p> <p>tuntee tuotevastuun ja tekijänoikeuksien perusasiat siten, että pystyy neuvottelemaan tuotteen vaatimuksista.</p>
<p>Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Ongelmanratkaisutaidot</p>	valitsee ohjeiden perusteella käyttötarkoitukseen sopivat materiaalit ja rakenteet.	<p>ottaa huomioon muotoilun ja valmistuksen välisen yhteyden ja valitsee ohjattuna materiaalit, mittasuhteet ja tekniset rakenteet.</p> <p>soveltaa ohjattuna muoto-, väri- ja tilasommittelun perusasioita sekä kulttuurin asettamia vaatimuksia.</p>	<p>ottaa huomioon muotoilun ja valmistuksen välisen yhteyden ja valitsee sen mukaan materiaalit, mittasuhteet ja tekniset rakenteet.</p> <p>soveltaa muoto-, väri- ja tilasommittelun perusasioita sekä kulttuurin asettamia vaatimuksia.</p> <p>arvioi tuotteiden laatutasoa, markkinointimahdollisuuksia ja kestävän kehityksen periaatteita.</p>
Yhteistyötaidot	toimii suunnittelijan apuna tuotevalmistuksessa.	työskentelee yhteistyössä suunnittelijan kanssa.	työskentelee suunnittelijan toimeksiannosta.
<p>T2 = opiskelija osaa T1 lisäksi jotakin myös H3 tavoitteista.</p>			

H4 = opiskelija osaa H3 lisäksi jotakin myös K5 tavoitteista.

OPINTOKOKONAISUUS Esinevalmistuksen suunnittelu 5 ov			
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä (T1)	Hyvä (H3)	Kiitettävä (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
<p>Työprosessin hallinta Tuotekehitysprosessin hallinta</p> <p>dokumentointi, tekniset piirustukset, tuotevalmistuksen työohjeet, valmistus prosessin eri vaiheissa, arviointi ja esittely</p>	<p>työskentelee tuotevalmistajana yhteistyössä suunnittelijan kanssa.</p>	<p>työskentelee valmistajana tuotekehittelyn eri vaiheissa asiakkaan ja suunnittelijan kanssa.</p> <p>arvioi ohjattuna tuotteiden ominaisuuksia.</p> <p>esittelee ammattialaansa suullisesti ja tuotteita joko visuaalisesti, kirjallisesti tai suullisesti.</p>	<p>työskentelee valmistajana tuotekehittelyn eri vaiheissa asiakkaan ja suunnittelijan kanssa ja tuntee käytännön tuotesuunnittelutapoja.</p> <p>arvioi tuotteiden ominaisuuksia markkinoinnin, kulttuurin ja kestävän kehityksen näkökulmasta ja vertaa tuotteiden esteettistä ja teknistä laatua sekä tarkoituksenmukaisuutta.</p> <p>esittelee ammattialaansa ja tuotteita visuaalisesti, kirjallisesti ja suullisesti.</p>
<p>Työtehtävän hallinta Käsivaraiden, mekaanisten ja tietoteknisten tuotesuunnittelumenetelmien käyttö tuotekehitysprosessin eri vaiheissa</p>	<p>esittää kuvallisesti tuoteideoiden rakenteita ja malleja käsivaraisin ja teknisin menetelmin.</p> <p>tekee mallin mukaan työvaiheiden valmistusohjeita ja käyttää teknisiä piirustuksia.</p>	<p>käyttää ammattialan tavanmukaisia käsivaraisia, mekaanisia tai tietoteknisiä menetelmiä joko rakenteiden ja mallien ideoinnissa, esittämisessä tai dokumentoinnissa.</p> <p>hankkii esineisiin ja tuotteisiin tavoitteiden mukaiset materiaalit ja tarvikkeet ja valmistaa ohjattuna pienois- ja hahmomalleja.</p> <p>käyttää ja laatii ohjattuna alansa teknisiä piirustuksia ja tuotevalmistuksen työohjeita.</p>	<p>käyttää ammattialan tavanmukaisia käsivaraisia, mekaanisia ja tietoteknisiä menetelmiä rakenteiden ja mallien ideoinnissa, esittämisessä ja dokumentoinnissa.</p> <p>valitsee ja hankkii esineisiin ja tuotteisiin tavoitteiden mukaiset materiaalit ja tarvikkeet ja valmistaa pienois- ja hahmomalleja.</p> <p>käyttää ja laatii alansa teknisiä piirustuksia, tuotevalmistuksen työohjeita ja dokumentteja.</p>

Työn perustana olevan tiedon hallinta Käsivaraisten, mekaanisten ja tietoteknisten tuotesuunnittelumenetelmien tuntemus ja tiedonhankinta tuotekehitysprosessin eri vaiheissa	etsii ja ohjattuna käyttää ideoinnissa ja tuotevalmistuksessa lähdeaineistoja ja asiantuntijatietoa.	etsii ja käyttää ideoinnissa ja tuotevalmistuksessa lähdeaineistoja ja asiantuntijatietoa.	etsii ja käyttää muotoilun, tuotekehittelyn, teknisen valmistuksen, tuotannonsuunnittelun ja kaupankäynnin lähdeaineistoja ja asiantuntijatietoa.
T2 = opiskelija osaa T1 lisäksi jotakin myös H3 tavoitteista.			
H4 = opiskelija osaa H3 lisäksi jotakin myös K5 tavoitteista.			

OPINTOKOKONAISUUS Tuotekehittely ja valmistus 10 ov			
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä (T1)	Hyvä (H3)	Kiitettävä (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta Tuotekehitysprosessin hallinta	uudistaa ja kehittää ohjeiden avulla ammattialansa tuotteita sekä omia tuoteideoitaan.	havainnoi ja näkee ohjattuna ympäristön tarpeita ja seuraa ammattialansa kehitystä. etsii, ohjattuna dokumentoi ja jäsentää tietoa tuotevalmistusta ja -kehittelyä varten. uudistaa ja kehittää ohjattuna ammattialansa tuotteita ja omia tuoteideoitaan ja valmistaa käyttötarkoitukseen sopivia ja markkinointikelpoisia tuotteita. tuottaa ja arvioi ohjattuna muotoiluun ja valmistukseen liittyviä vaihtoehtoisia ratkaisumalleja. esittelee ja arvioi ohjattuna työnsä tuloksia.	havainnoi ja näkee ympäristön tarpeita ja seuraa ammattialansa kehitystä. etsii, dokumentoi ja jäsentää tietoa tuotevalmistusta ja -kehittelyä varten. uudistaa ja kehittää ammattialansa tuotteita ja omia tuoteideoitaan ja valmistaa käyttötarkoitukseen sopivia ja markkinointikelpoisia tuotteita. tuottaa ja arvioi muotoiluun ja valmistukseen liittyviä vaihtoehtoisia ratkaisumalleja. esittelee ja arvioi työnsä tuloksia ja hakee ja vastaanottaa ulkopuolista palautetta.
	toteuttaa ohjattuna tuotekehittelyä	työskentelee ohjattuna yksin ja ryhmän jäsenenä	työskentelee

	vaiheittain valmiiksi tuotemalliksi.	ja yhteistyössä ammattisuunnittelijan kanssa.	omatoimisesti yksin ja ryhmän jäsenenä ja yhteistyössä ammattisuunnittelijan kanssa ottaen huomioon kestävä kehityksen vaatimuksia.
Työtehtävän hallinta Tuotekehittelyn ideointi-, tiedonhankinta-, dokumentointi-, esitys- ja valmistusvaiheiden menetelmien hallinta	käyttää ohjattuna materiaali-, rakenne- ja yksityiskohtakokeiluja tuotekehittelyn apuna. valmistaa mallikappaleita ohjeiden mukaan.	käyttää tuotekehittely- ja havainnollistamiskeinoina kuvallista ilmaisua, materiaali-, rakenne- ja yksityiskohtakokeiluja tai hahmomalleja. valmistaa ohjattuna uniikki- tai sarjatuotteita. käyttää ohjattuna perinteisiä ja nykyaikaisia materiaaleja ja rakenteita. esittelee ohjattuna tuotteitaan esitysteknisin ja visuaalisin näytteillepanon keinoin.	käyttää tuotekehittely- ja havainnollistamiskeinoina kuvallista ilmaisua, materiaali-, rakenne- ja yksityiskohtakokeiluja sekä erilaisia pienoisi- ja hahmo- tai protomalleja. valmistaa tavoitteen mukaan asiakas- ja markkinalähtöisesti sekä uniikki- että sarjatuotteita. käyttää perinteisiä ja nykyaikaisia materiaaleja ja rakenteita ja valitsee tilanteen mukaan käsityön ja koneellisen valmistuksen työtapoja. esittelee tuotteitaan esitysteknisin ja visuaalisin näytteillepanon keinoin.
Työn perustana olevan tiedon hallinta Tuotevastuu- ja salassapitomääräykset, tekijänoikeudet ja mallisuoja, esteettisyyden ja kulttuurin vaatimukset	havainnollistaa tuoteideoita näkyväksi piirroksin tai muulla kuvallisella menetelmällä.	ottaa ohjattuna huomioon esteettisyyden ja kulttuurin vaatimuksia tuotekehitysprosessin eri vaiheissa. noudattaa ohjattuna tuotevastuu- ja salassapitomääräyksiä ja käyttää tekijänoikeuksien ja mallisuojan mahdollisuuksia.	ottaa huomioon esteettisyyden ja kulttuurin vaatimuksia tuotekehitysprosessin eri vaiheissa. noudattaa tuotevastuu- ja salassapitomääräyksiä ja käyttää tekijänoikeuksien ja mallisuojan mahdollisuuksia.

T2 = opiskelija osaa T1 lisäksi jotakin myös H3 tavoitteista.

H4 = opiskelija osaa H3 lisäksi jotakin myös K5 tavoitteista.

OPINTOKOKONAISUUS Esinevalmistuksen suunnittelu 5 ov			
Arvioinnin kohteet		Arviointikriteerit	
	Tyydyttävä (T1)	Hyvä (H3)	Kiitettävä (K5)

	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
<p>Työprosessin hallinta Tuotekehitysprosessin hallinta</p> <p>dokumentointi, tekniset piirustukset, tuotevalmistuksen työohjeet, valmistus prosessin eri vaiheissa, arviointi ja esittely</p>	<p>työskentelee tuotevalmistajana yhteistyössä suunnittelijan kanssa.</p>	<p>työskentelee valmistajana tuotekehittelyn eri vaiheissa asiakkaan ja suunnittelijan kanssa.</p> <p>arvioi ohjattuna tuotteiden ominaisuuksia.</p> <p>esittelee ammattialaansa suullisesti ja tuotteita joko visuaalisesti, kirjallisesti tai suullisesti.</p>	<p>työskentelee valmistajana tuotekehittelyn eri vaiheissa asiakkaan ja suunnittelijan kanssa ja tuntee käytännön tuotesuunnittelutapoja.</p> <p>arvioi tuotteiden ominaisuuksia markkinoinnin, kulttuurin ja kestävän kehityksen näkökulmasta ja vertaa tuotteiden esteettistä ja teknistä laatua sekä tarkoituksenmukaisuutta.</p> <p>esittelee ammattialaansa ja tuotteita visuaalisesti, kirjallisesti ja suullisesti.</p>
<p>Työtehtävän hallinta Käsivaraisten, mekaanisten ja tietoteknisten tuotesuunnittelumenetelmien käyttö tuotekehitysprosessin eri vaiheissa</p>	<p>esittää kuvallisesti tuoteideoiden rakenteita ja malleja käsivaraisten ja teknisien menetelmin.</p> <p>tekee mallin mukaan työvaiheiden valmistusohjeita ja käyttää teknisiä piirustuksia.</p>	<p>käyttää ammattialan tavanmukaisia käsivaraisten, mekaanisten tai tietoteknisiä menetelmiä joko rakenteiden ja mallien ideoinnissa, esittämisessä tai dokumentoinnissa.</p> <p>hankkii esineisiin ja tuotteisiin tavoitteiden mukaiset materiaalit ja tarvikkeet ja valmistaa ohjattuna pienoisten ja hahmomalleja.</p> <p>käyttää ja laatii ohjattuna alansa teknisiä piirustuksia ja tuotevalmistuksen työohjeita.</p>	<p>käyttää ammattialan tavanmukaisia käsivaraisten, mekaanisten ja tietoteknisiä menetelmiä rakenteiden ja mallien ideoinnissa, esittämisessä ja dokumentoinnissa.</p> <p>valitsee ja hankkii esineisiin ja tuotteisiin tavoitteiden mukaiset materiaalit ja tarvikkeet ja valmistaa pienoisten ja hahmomalleja.</p> <p>käyttää ja laatii alansa teknisiä piirustuksia, tuotevalmistuksen työohjeita ja dokumentteja.</p>
<p>Työn perustana olevan tiedon hallinta Käsivaraisten, mekaanisten</p>	<p>etsii ja ohjattuna</p>	<p>etsii ja käyttää</p>	<p>etsii ja käyttää</p>

Artesaani, tarpeiston valmistus
ESTAN06AKU/BKU

ja tietoteknisten tuotesuunnittelumenetelmien tuntemus ja tiedonhankinta tuotekehitysprosessin eri vaiheissa	käyttää ideoinnissa ja tuotevalmistuksessa lähdeaineistoja ja asiantuntijatietoa.	ideoinnissa ja tuotevalmistuksessa lähdeaineistoja ja asiantuntijatietoa.	muotoilun, tuotekehittelyn, teknisen valmistuksen, tuotannosuunnittelun ja kaupankäynnin lähdeaineistoja ja asiantuntijatietoa.
T2 = opiskelija osaa T1 lisäksi jotakin myös H3 tavoitteista.			
H4 = opiskelija osaa H3 lisäksi jotakin myös K5 tavoitteista.			

OPINTOKOKONAISUUS Tilautöiden valmistus 10 ov			
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä (T1)	Hyvä (H3)	Kiitettävä (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työtehtävän hallinta Tilaustyön valmistaminen alihankintana tai osavalmistajana	valmistaa ohjeiden mukaan asiakkaiden tilauksesta yksittäisen tuotteen tai tekee työsuorituksen. tekee ohjeiden mukaista työn seurantaa.	valmistaa ohjattuna tuotteita tai toteuttaa työsuunnitelmia annettujen tavoitteiden mukaan. käyttää ohjattuna työsuorituksissa piirustuksia, suunnittelijoiden ohjeita sekä muita suuntaa-antavia malleja ja luonnoksia. käyttää ohjattuna työmenetelmiä, koneita, välineitä ja laitteita sekä kehittää ohjattuna omaan työskentelyynsä sopivia työtapoja. tekee ohjattuna toteutuksen hinnoittelun perusteena olevaa työn edistymisen ja materiaalinkäytön seurantaa.	valmistaa tuotteita tai toteuttaa työsuunnitelmia annettujen tavoitteiden mukaan. käyttää työsuorituksissa piirustuksia, suunnittelijoiden ohjeita sekä muita suuntaa-antavia malleja ja luonnoksia. käyttää työmenetelmiä, koneita, välineitä ja laitteita sekä kehittää omaan työskentelyynsä sopivia työtapoja. tekee toteutuksen hinnoittelun perusteena olevaa työn edistymisen ja materiaalinkäytön seurantaa.
Kaikille aloille yhteinen ydinosaaminen Yhteistyötaidot	toimii tavoitteellisesti työohjeiden mukaan sekä yksin että ryhmässä.	työskentelee ohjattuna valmistajana ja toteuttajana työnjohdon alaisena.	työskentelee valmistajana ja toteuttajana sekä työnjohdon alaisena että itsenäisesti ammatinharjoittajan tavan mukaan.

		toimii sekä yksin että ryhmässä.	toimii sekä yksin että ryhmässä.
Yhteiset painotukset Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta	työskentelee ohjeiden avulla asiakkaan laatuvaatimusten mukaan.	toteuttaa ohjattuna kokonaissuunnitelman tai kehittää valmistustaitonsa nopeutta ja arvioi tyäjäljen tasoa tavoitevaatimuksiin nähden. antaa valmistukseen ja materiaaleihin liittyvää informaatiota. neuvottelee ja sopii ohjattuna toteutettavasta työsuorituksesta ja sen vaiheista tilaajan kanssa.	toteuttaa kokonaissuunnitelman tai kehittää valmistustaitonsa nopeutta ja arvioi tyäjäljen tasoa tavoitevaatimuksiin nähden. antaa valmistukseen ja materiaaleihin liittyvää sekä lopputulosta kuvaavaa informaatiota. neuvottelee ja sopii tilaajan kanssa toteutettavasta työsuorituksesta ja sen vaiheista.
T2 = opiskelija osaa T1 lisäksi jotakin myös H3 tavoitteista.			
H4 = opiskelija osaa H3 lisäksi jotakin myös K5 tavoitteista.			

OPINTOKOKONAISUUS Kädentaidot ja valmistus 10 ov			
Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä (T1)	Hyvä (H3)	Kiitettävä (K5)
	Opiskelija	Opiskelija	Opiskelija
Työprosessin hallinta Korkealaatuisen uniikki- tai sarjatyötuotteen tuoteidean ja/tai tuotteen kehittämisen ja valmistuksen prosessi	arvioi ja kehittää tuoteideaa ja tuotetta ohjeiden avulla. kehittää valmistuksen työvaiheita ohjattuna.	arvioi ja kehittää tuoteideaa ja tuotetta. ohjattuna käyttää ja huoltaa työvälineitä, koneita ja laitteita sekä kehittää tuotevalmistuksen työvaiheita ja menetelmiä niin, että työskentely on joutuisaa.	kehittää tuoteideaansa ja tuotettaan erottaen uniikin yksittäistuotteen ja sarjatyönä valmistettavan tuotteen valmistustavat ja tuoteominaisuudet. käyttää ja huoltaa työvälineitä, koneita ja laitteita sekä kehittää tuotevalmistuksen työvaiheita ja menetelmiä niin, että työskentely on joutuisaa, sujuvaa ja vaivatonta.
Työtehtävän hallinta Korkeatasoisen uniikki- tai sarjatyötuotteen valmistus	toteuttaa työhön valitut rakenneratkaisut ja käyttää valittuja materiaaleja.	vertailee ja valitsee ohjattuna tuotteeseen sopivat materiaalit, rakenneratkaisut ja työmenetelmät.	vertailee ja valitsee tuotteeseen sopivat materiaalit, rakenneratkaisut ja työmenetelmät.

		valmistaa toimivia uniikki- ja piensarjatuotteita.	valmistaa toimivia, selkeitä, esteettisiä, viimeistelyjä ja korkealaatuisia uniikki- ja piensarjatuotteita. työskentelee itsenäisesti ja perustelee tekemänsä ratkaisut.
Työn perustana olevan tiedon hallinta Käntäntäidön ja työntäljen laatuerojen tunnistaaminen ja arvioiminen	tunnistaa työntäljen laatueroja.	seuraa omaa työntäljelyään ja työntäljäläätua prosessin eri vaiheissa. tunnistaa ja ohjattuna arvioi käntäntäidön ja työntäljäläätuaeroja. käyttää ammattitaitoaan ja käntäntäitöjään siten, että valmiit tuotteet ovat virheettömiä ja työntäljäläki viimeistelyä.	seuraa ja arvioi omaa työntäljelyään ja työntäljäläätua prosessin eri vaiheissa ja ottaa vastaan rakentavaa ulkopuolista palautetta. tunnistaa ja arvioi käntäntäidön ja työntäljäläätuaeroja. käyttää ja soveltaa ammattitaitoaan sekä kehittää käntäntäitöjään siten, että valmiit tuotteet ovat virheettömiä ja työntäljäläki viimeistelyä.
Yhteiset painotukset Teknologiaan ja tietotekniikan hyödyntäminen	käyttää tavallisimpia koneita ja laitteita käntäntäidön apuna.	käyttää koneita ja ohjattuna tietotekniikkaa käntäntäidön rinnalla tuotteen valmistuksessa.	käyttää koneita ja tietotekniikkaa tarkoituksenmukaisesti käntäntäidön rinnalla tuotteen valmistuksessa.
T2 = opiskelija osaa T1 lisäksi jotakin myös H3 tavoitteista.			
H4 = opiskelija osaa H3 lisäksi jotakin myös K5 tavoitteista.			

5.3 Syventävät ammatilliset opinnot 10 ov

Syventävien ammatillisten opintojen tavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja arvioinnista tehdään opiskelijalle henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Syventävinä ammatillisina opintoina voisi olla esimerkiksi maskottipuvut, eläimet, suurennokset, taideväärennökset, valaisimet, särkyvät lasit ja pullot. Syventävinä ammatillisina opintoina voi olla myös käsi- ja taideteollisuusalan opintoja tai muiden ammattialojen opintoja tai yhteisiä opintoja. Lisäksi syventäviin ammatillisiin opintoihin voidaan sisällyttää lukio-opintoja tai työkokemusta ja sellaisia ohjattuja harrastuksia, jotka tukevat koulutuksen yleisiä ja ammatillisia tavoitteita sekä opiskelijan persoonallisuuden kasvua. Syventävistä ammatillisista opinnoista ei tehdä ammattiosaamisen näyttöjä.

6 MUUT OPINTOJEN SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

6.1 Opinto-ohjaus

Opinto-ohjausta sisältyy 1,5 opintoviikkoa opiskelijan opintoihin. Näiden opintojen tavoitteena on, että opiskelija osaa toimia oppilaitosyhteisössään ja suunnitella opintonsa ja sitoutua opiskeluun, jolloin hänen on tiedettävä tutkintoon sisältyvät opinnot ja valinnaisuus. Opiskelijan tulee osata seurata opintosuoritusten kertymistä ja hakea tukea opintojensa suunnittelulle. Hänen tulee osata hakea tukea mahdollisissa opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa sekä työtä tai opiskelupaikkaa ulkomailta. Opintojen alussa on orientoivia opintoja, jolloin opitaan toimimaan Koulutuskeskus Salpauksen, Hollolan yksikön käytäntöjen mukaan ja tutustutaan tutkintoon sisältyviin opintoihin ja vaatimuksiin. Ryhmytyminen on myös yksi keskeinen orientoivien opintojen tavoite.

Opinto-ohjauksen toteuttamisesta päävastuussa on opinto-ohjaaja yhdessä ryhmänohjaajan ja opettajien kanssa, mutta koko oppilaitoksen henkilökunta osallistuu opiskelijan opinto-ohjaukseen tarpeen ja tilanteen mukaan.

Opinto-ohjauksen järjestäminen kuvataan Salpauksen opetussuunnitelman yhteisessä osassa ja täsmennetyt tavoitteet, sisällöt ja toteutus oppilaitoksen opinto-ohjaussuunnitelmassa.

6.2 Opinnäytetyö

Opinnäytetyö kuuluu Esinevalmistuksen suunnittelu ja Tuotekehittely ja valmistus opintokokonaisuuksiin. Katso tavoite ja arviointikriteerit ko. opintokokonaisuuden kuvauksesta.

6.3 Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Koulutuksen alkaessa opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma jota täydennetään opintojen edetessä.